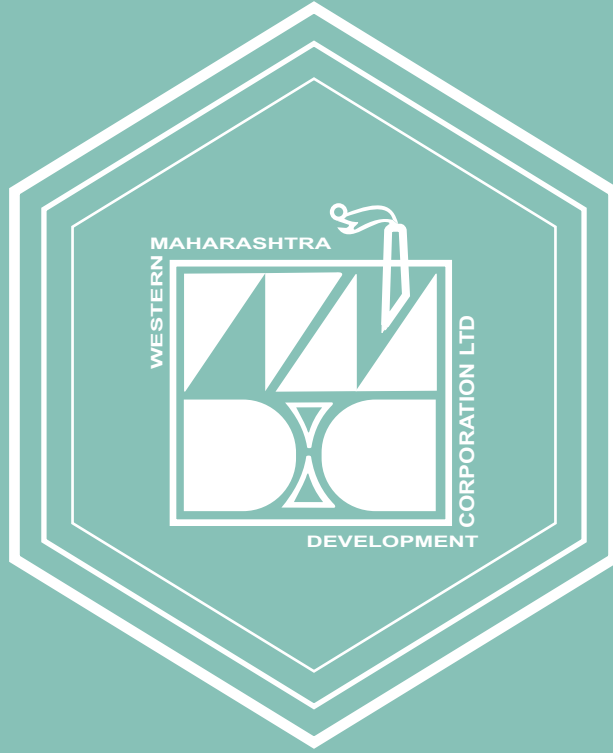

४५ वा
वार्षिक अहवाल
२०१५ - २०१६

पश्चिम महाराष्ट्र
विकास महामंडळ
मर्यादित, पुणे

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व यवसाय)

अनुक्रमणिका

संचालकांचा अहवाल	४
लेखा परिक्षकांचा अहवाल	९
ताळेबंद	१५
नफा तोटा पत्रक	१६
टिपण्या (१ ते ३५)	१९
महालेखा परिक्षक यांचे भाष्य	६३-६४
इंग्रजी अहवाल	३४

WMDC/CS/MD/45th AGM/2016/1692

20th September, 2016

NOTICE

Notice is hereby given that the 45th Annual General Meeting of Western Maharashtra Development Corporation Ltd. will be held on Friday the 30th September 2016 at 12.00 P.M. at the Registered Office of the Corporation situated at 2nd floor, Kubera Chambers, Opp. Sancheti Hospital, Shivajinagar, Pune - 411005 to transact the following business :

Ordinary business:

1. To receive, consider and adopt the Directors' Report together with Profit & Loss Account for the year ended 31st March 2016 and the Balance Sheet as on 31/3/16 of the Corporation along with Statutory Auditor's Report and Comments received there on from the comptroller & Auditor General of India, there on.
2. To appoint Director in place of Mr. Vikramkumar IAS Chief Executive Officer MIDC, Mumbai Who retires by rotation and being eligible offers himself for reappointment in pursuance of Article 110 (2) of the Article of Association of the Corporation.
3. To appoint Director in place of Mr. S. S. Degaonkar, Dy. Secretary, IE & LD, Mantralaya, Mumbai - 32, Who retires by rotation and being eligible offers himself for reappointment in pursuance of Article 110 (2) of the Articles of Association of the Corporation.
4. To declare dividend to share holders.

(S. S. Survase)
Managing Director

By Order of the Board
For Western Maharashtra Development Corporation Ltd.,

Note :

A member entitled to attend and vote at the meeting is also entitled to appoint a Proxy to attend and vote instead of himself and the Proxy need not be a Member.

PROXY FORM

I/We the undersigned Equity Shareholder/s of Western Maharashtra Development Corporation Ltd. hereby appoint Mr./Mrs. ....
as my/our Proxy to act for me/us at the 45th Annual General Meeting of the Equity Shareholders to be held at 2nd floor, Kubera Chambers, Opp. Sancheti Hospital, Shivajinagar, Pune - 411005 on Friday the 30th September 2016 at 12.00 p.m. for the purpose of considering and if thought fit approving with or without modifications, and at such meeting and in adjournment thereafter to vote for me/us and in my/our name.

Signature/Date

Name
(SHAREHOLDER)

Address

The Proxy duly completed must be deposited at the Registered Office of the Company not less than 48 hours before the time of holding the meeting.

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे

संचालक मंडळ २०१५-२०१६

व्यवस्थापकीयसंचालक	श्री. एन. के. पोयाम (आयएसएस)	दि. १०.०६.२०१५ पर्यंत
व्यवस्थापकीयसंचालक	श्री. एस्. एस्. सुरवसे	दि. ११.०६.२०१५ पासून
संचालक	श्रीमती व्ही. जी. पंडित	दि. ०६.११.२०१५ पर्यंत
संचालक	श्री. विक्रम कुमार (आयएसएस)	दि. ०६.११.२०१५ पासून
संचालक	श्री. संजय देगावकर	दि. १८.०६.२०१४ पासून
संचालक	श्री. के. जी. डेकाटे	दि. ०६.११.२०१५ पासून
संचालक	श्रीमती व्ही. बी. सोने आगाशे	दि. ०५.०१.२०१६ पर्यंत
संचालक	श्री. ए. एन. मोरे	दि. २५.०२.२०१६ पासून

लेखा परिक्षण
पी. एन. फडके अॅण्ड कं.
चार्टर्ड अकौंटंटस्

अंतर्गत लेखापरिक्षक
एम. एम. धारपुरे अॅण्ड असोसिएट्स
चार्टर्ड अकौंटंटस्

सी. आय. नंबर
१४८९६ - १९७० - ७१

* नोंदणीकृत कार्यालय *

कुबेरा चेंबर्स, २ रा मजला,
डॉ. राजेंद्र प्रसाद मार्ग, संचेती हॉस्पिटल समोर,
शिवाजीनगर, पुणे - ४११ ००५
दू रध वनी : (०२०) २५५३३३२४/२५/२६
Email : mahawestern@gmail.com

संचालकांचा अहवाल

प्रति,

मान्यवरसभासद,

आपल्या टयवसायाचा ४५ वा वार्षिक अहवाल आणि दि. ३१ मार्च, २०१६ अखेर लेखा परिक्षकांनी तपासणी केलेल्या हिशोबाचा समग्र वृत्तांत आपल्यासमोर सादर करण्यास सर्व संचालकांना आनंद होत आहे.

१) आर्थिक निष्कर्ष :

महामंडळाची २०१६ सालची आर्थिक उलाढाल व मागील वर्षाची आकडेवारी पुढीलप्रमाणे दिली आहे.

२०१६ या संपलेल्या आर्थिक वर्षाचा तपशील.

रूपये-लाखात

तपशील	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
एकूण विक्री	१८५.५९	८३.५७
अधिक इतर उत्पन्न	२४२९.७७	१२३७.९९
एकूण उत्पन्न	२६१५.२६	१३२१.५६
एकूण खर्च	५७३.८२	५७८.७९
मुदतपूर्व बाबी	(०.०६)	३.०२
टयाजव कर या पूर्वीचा नफा	२०४१.५०	७३९.७५
वजा सध्याचाप्राप्तिकर	४३.११	००
वजा मागील वर्षातील प्राप्तिकर तडजोड	००.००	००.००
अधिक विलंबीत कर	०.५९	१.१७
कर पश्चात नफा	१९९८.९८	७४०.९२
लाभांश (तात्पुरता असेल तर आणि अंतीम)	००.००	००.००
लाभांश व कर या नंतरचा नफा	००.००	००.००
राखीव निधित वर्ग केलेली जमा	१९९८.९८	७४०.९२
ताळेबंद पत्रकात वर्ग केलेली जमा	१९९८.९८	७४०.९२
प्रती समभागावरील मिळकत (मूलभूत)	६५३.७६	२४२.३२
प्रती समभागावरील मिळकत (मूलभूत)	६५३.७६	२४२.३२
प्रती समभागावरील मिळकत (मूलभूत)	६५३.७६	२४२.३२
प्रती समभागावरील मिळकत (सौम्य)	६५३.७६	२४२.३२

२) लाभांश

संचालक मंडळाच्या म्हणण्यानुसार मार्च २०१६ या आर्थिक वर्षात टयवसायासफायदा झालेला असून भागधारकांना १० टके लाभांश देण्यास मंडळाने संमती दिली आहे.

३) टयवसायातील आर्थिक टयवहाराचे पुनरावलोकन व भविष्यातील अपेक्षा :

विविध शासकीय योजनांतर्गत दिलेल्या कर्जाची वसुली करण्याचे कार्य महामंडळाने सातत्याने चालू ठेवले आहे. एक रकमी कर्ज वसुली व दंडटयाज माफी योजना राबविल्याने कर्ज वसुलीला गती मिळाली आणि विविध योजनांतर्गत कर्ज वसुली करीता याचा उपयोग झाला.

महामंडळाने दिवाणी न्यायालयात दावे (दरखास्त) ही दाखल केले आहेत आणि त्या संबंधीचे निकाल महामंडळाच्या बाजूने लागले आहेत.

महामंडळाने बिगर न्यायिक दस्तांचे फ्रँकिंग करण्याच्यासेवेवर लक्ष केंद्रित केले आहे. सरकारने जरी फ्रँकिंग सुविधेवरील कमिशनचा दर कमी केलेला असला तरी महामंडळाने फ्रँकिंग दस्त विक्रीचे प्रमाण वाढविल्याने, कमी झालेल्या कमिशनदराचा महामंडळाच्या उत्पन्नमधे येकाही फरक पडलेला नाही.

मुख्य कार्यालयामधील टयवसाय वाढविण्यासाठी नवीन परवाना घेण्याऐवजी हडपसर मधे आणि पिंपरी कोथरुड यासारख्या अन्य ठिकाणी विस्तारीत शाखा सुरु करण्यासंबंधी योजना विचाराधीन आहे. या संबंधी अवश्यक ते प्रयत्न केले जात आहेत.

सिंहावलोकन करता, चालू वर्षात महामंडळाचे एकूण रु. ८.३० करोड इतका रकमेचे दस्त फ्रँकिंग झाले आणि त्यावरील कमिशन व सविर्हसचार्जेस असे एकूण रु. २३.९९ लाख इतके उत्पन्न महामंडळास मिळाले आहे.

महामंडळाकडील मनुष्यबळाचा सुयोग्य वापर करण्यासाठी महामंडळाने फ्रँकिंग सेवे टयतिरिक्त पॅनकार्ड, प्रयोगशाळा (लॅबॉरेटरी) इत्यादी अन्य सुविधा पुरविणेही सुरु केले आहे.

महामंडळाने युटीआयच्या सहकार्याने पॅनकार्ड देण्याची सुविधा सुरु केली आहे आणि महामंडळाला सेवा शुल्क (सविर्हसचार्जेस) द्वारे रु. १.०५ लाख मिळाले आहेत. मोलॅसेस (मळी) साठी तपासणी केंद्र सुरु केले गेले आहे. आणि तपासणी फी द्वारा रु. ५.६७ लाख मिळाले आहेत. काही कालावधीनंतर महामंडळ या योजनांचा आढावा घेऊन त्या फायदेशीर करण्याकरिता आवश्यक वाटल्यासात बदल किंवा सुधारणा करेल अथवा त्या बंद करेल.

संयुक्त क्षेत्रातील प्रकल्प/अनुदाने/भांडवलभागिदारी :

महाराष्ट्र स्कूटर्स लिमिटेड -

मे. महाराष्ट्र स्कूटर्स लि. यांच्या समभागांच्या मूल यांकनाविषयी मे. बजाज ऑटो लि. यांचा कंपनी कायदा १९५६ च्या कलम १११ अन्वये केलेला दावा मा. उच्च न्यायालयांनी मान्य केला आहे आणि त्या विरोधात प. म. वि. म. ने दाखल केलेला दावा निकालात काढला आहे. संचालक मंडळाने त्याबाबत कायदे विषयक तज्ञांच्या सल्ल्यानुसार महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग विभागाच्या खात्याची परवानगी घेऊन मुंबई उच्च न्यायालयाच्या डिचिहजन बेंचचा हु कूम्राजूस ठेवण्याविषयी सर्वोच्च न्यायालयात विनंती अर्ज (SLP) दाखल केला आहे, आणि सध्या मा. सर्वोच्च न्यायालयामधे येकाबाबत कामकाज प्रक्रिया सुरु आहे.

शासकीय योजना :

शासकीय आदेशांच्या अनुषंगाने सामुहिक प्रोत्साहन व सुशिक्षित बेरोजगार योजनांतर्गत दिलेल्या कर्जाच्या वसुलीचे कार्य महामंडळ करीत आहे.

सुशिक्षित बेकार योजने अंतर्गत एकूण रु. १००.३७ लाख इतकी आणि विविध प्रोत्साहन योजनांतर्गत रु. १७०.५९ लाख इतकी वसुली केली आहे.

ज्या उद्योजकांनी कर्जाचा भरणे करण्यास नकार दर्शविला आहे त्यांच्याविरुद्ध महामंडळाने दिवाणी व फौजदारी कायद्याच्या कलमानुसार तसेस आर. आर. सी अन्वये कारवाई सुरु केली आहे.

४. आर्थिक वर्षाच्या शेवटी आणि या तारखेच्या अभिप्रायापर्यंत हे निवेदन संबंधित आहे, या काळात साहित्य सामग्रीतील बदल आणि जर कोणती अंगीभूत जबाबदारी कंपनीच्या आर्थिक स्थितीवर परिणाम करणारी उद्भवली असेल.
या आर्थिक वर्षाच्या शेवटी आणि या तारखेच्या अभिप्रायापर्यंत मंडळाच्या साहित्यसामग्रीत आणि अंगीभूत जबाबदारी यामध्ये मंडळाच्या आर्थिक स्थितीवर कोणताही परिणाम झालेला नाही.
५. ऊर्जा बचत, तांत्रिक सहभाग व परकीय चलनाची मिळकत व तिचा विनियोग :
कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १३० (एम्) महामंडळास लागू होत नाही. या वर्ष अखेरी पाहता परकीय चलनाची मिळकत व तिचा विनियोग झालेला नाही.
६. महामंडळाच्या जोखिम टयवस्थापन धोरणाचा विकास व अंमलबजावणी या संबंधी निवेदन :
महामंडळाच्या अस्तित्वास जोखीम भेडसावण्यायोग्य अनुकूल वातावरण अगदी कमीत कमी प्रमाणात असल्याने महामंडळाकडे कोणतेही जोखीम टयवस्थापन धोरण नाही.
७. महामंडळाकडून त्यांच्या सामुदायिक सामाजिक जबाबदारी व पुढाकार विकसीत धोरण व अंमलबजावणीचा तपशील.
या वर्षात महामंडळाने सामुदायिक सामाजिक जबाबदारी बाबत पुढाकार विकसीत धोरण तयार केले असून त्याची अंमलबजावणी केली आहे. संचालक मंडळाकडून याबाबत निधीची नोंद घेण्यात आली असून निधी उभारण्याकरिता व त्याच्या वापराकरिता सामुदायिक सामाजिक जबाबदारी निधी समिती स्थापन करण्याचे ठरविण्यात आले आहे. संचालक मंडळाने सूचित केलेले आहे की, आर्थिक वर्ष २०१५-२०१६ मध्ये महामंडळाने माळीण येथे झालेल्या दुर्घटनेकरिता मुख्यमंत्री मदत निधीला ०.२९ लाख रुपयांची देणगी दिली आहे.
८. कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १८६ अन्वयेकरज, जामिन किंवा गुंतवणूक केल्याचा तपशील.
कलम १८६ अन्वयेकेलेले याकरज, जामिन किंवा गुंतवणुकीचा तपशील परिशिष्ट अे मध्ये दर्शविलेला असून अहवाला सोबत जोडलेला आहे.
९. संबंधीत पक्षकारांबरोबर करारनामे किंवा तजवीज केल्याचा तपशील
कंपनी कायदा २०१३, कलम १८८ अंतर्गत केलेल्या टयवखेनुसार संबंधीत पक्षकारांबरोबर करार किंवा तजवीज केलेली नाही.
१०. लेखापरिक्षक आणि टयवसाईक कंपनी सचिव यांचे द्वारा केले गेलेले योग्यता, निर्बंध किंवा प्रतीकूल शिरे किंवा नाकबुली यावरील स्पष्टीकरण किंवा भाष्य :
लेखा परिक्षण मध्ये येऊल लेखिलेल्या आर्थिक निवेदनांवरील टीपा ह्या स्व स्पष्टीकरणात्मक आहेत आणि यावर अधिक भाष्य करण्याची आवश्यकता नाही. लेखापरिक्षणामध्ये येयोग्य यता, मर्यादा किंवा निर्बंध वा प्रतिकूल शिरे यांचा समावेश नाही.
११. संचालकांची नेमणूक, वेतन किंवा मोबदला आणि बडतर्फी या बाबत मंडळाचे धोरण.
कलम १७८(१) च्या तरतुदीनुसार मूळ नियमासंबंधित नेमणूक आणि मोबदला समिती ह्या मंडळास लागू नाही आणि म्हणून महामंडळाने संचालकांची नेमणूक, टयवस्थापन मोबदला म्हणून दिलेली रकम, संचालकांची योग्यता, सकारात्मक वागणूक, संचालकांचे स्वातंत्र्य आणि संबंधित गोष्टी कंपनी कायदा २०१३, कलम १७८(३) च्या अर्तिनुसार कोणतेही धोरण प्रयोजन केलेले नाही.
१२. वार्षिक परतावा :
कंपनी कायदा (टयवस्थापन आणि प्रशासन) २०१४, कलम ९२, नियम १२ मधील तरतुदींना अनुसरून वार्षिक परतावा याचा सारांश परिशिष्ट बी मध्ये देण्यात आला आहे व या अहवालास जोडण्यात आला आहे.

१३. वर्षभरात अंमलात आणलेल यासंचालक मंडळाच्या सभांचा आकडा.
२०१६ या वर्षात संचालक मंडळाच्या ५ सभा (बैठका) २१/५/१५, १७/८/१५, २९/९/१५, १/१/२०१६ आणि २९/२/१६ या प्रकारे झाल्या. झालेल्या कामकाजाचे योग्यतः हेने, सह्यनिशी इतिवृत्तांत नोंदवलेले आहे. मंडळाने कोणताही ठराव मंजूर केलेला नाही.
१४. सहाकारी कंपनी, उपकंपनी आणि भागीदारी कंपनी,
महामंडळाची कोणतीही सहाकारी कं., उपकंपनी किंवा भागीदारी कंपनी नाही.
१५. ठेवी
संबंधित वर्षामध् येमहामंडळाने जनतेकडून कोणत्याही ठेवी स्वीकारल्या नाहीत किंवा मागविल्या नाहीत. महामंडळाकडे वर्षभरात हक न सांगितलेल याकिंवा परत न केलेल याठेवी नाहीत.
१६. संचालक
संबंधित वर्षात आपल्यासंचालक मंडळात श्री. एन.के. पोयाम (भा.प्र.से.) टयवस्थापकीयसंचालक (१०.६.२०१५ पर्यंत), श्री. एस.एस. सुरवसे - टयवस्थापकीय संचालक (११-६-१५ पासून) आणि श्रीमती व्ही. बी. सोने-आगाशे - उपसंचालक - डी. आय. सी. औरंगाबाद (५-१-१६ पर्यंत), श्रीमती व्ही. जी. पंडित - कक्ष अधिकारी (आय इ एल डी) (६-११-१५ पर्यंत), श्री. विक्रमकुमार (भा.प्र.से.), जॉ. चीफ सेक्रेटरी, एमआयडीसी, मुंबई (६-११-१५ पासून), श्री. एस. एस. देगावकर डेप्यु. सेक्रेटरी उद्योग, उर्जा, श्रमखाते (१८-६-१४ पासून) श्री. के. जी. देकाटे, जनरल मॅनेजर (डीआयसी पुणे) (६/११/१५ पासून), श्री. ए. एन. मोरे (२५/२/१६ पासून) संचालक यांचा समावेश आहे.
कंपनीच्या आर्टिकलस ऑफ असोसिएशनच्या कलम ११० (२) च्या तरतुदीनुसार संचालक श्री. आर. के. निखारगे, संचालक श्री. एस.एस. सुरवसे क्रमाक्रमाने निवृत्तीहोतील आणि संचालक होण्यासाठी पुनर्नेमणुकीस पात्र असतील.
१७. स्वायत्त संचालकांचे निवेदन
कंपनी कायदा कलम १४९ (४) व नियम (४) (कंपनी संचालकांची नेमणूक व पात्रता) २०१४ नुसार मंडळास स्वतंत्र संचालक नेमण्याची गरज नट हती, म्हणून कोणतेही जाहीर निवेदन दिलेले नाही.
१८. वैधानिकलेखा परिक्षक
भारताचे नियंत्रक महालेखाकार यांच्या मार्गदर्शानुसार महामंडळाचे लेखा परिक्षक मे. पाटणकर आणि असोसिएशटस् (रजि. नं. १०७८९० डब्ल्यू.)यांची आर्थिक वर्ष २०१५-१६ करिता वैधानिक लेखा परिक्षक म्हणून नेमणूक केली होती, आणि पुनर्नेमणुकीस ते पात्र आहेत. मंडळाने त्यांची नेमणूक व पुढे काम करण्याची तयारी ह्य गोष्टी विचारात घेतल्या आहेत.
१९. धोका टयवस्थापनधोरण
महामंडळाच्या अस्तित्वास धोकादायक वातावरण कमीत कमी असल यानेमहामंडळाकडे कोणतेही धोका टयवस्थापनधोरण नाही.
२०. लेखा परिक्षण समितीच्या रचनेबाबत प्रकटीकरण आणि तिच्या दक्षता यंत्रणेविषयी तरतूद
कंपनी कायदा २०१३ (कलम १७७, भाग ६ व ७) च्या तरतुदी नुसार कंपनीचे नियम (संचालकांचे अधिकार व सभा) महामंडळास लागू नाही.
२१. समभाग
अ) संबंधित वर्षात महामंडळाने त्यांचे रोखे पुनखरेदी केलेली नाहीत.
ब) संबंधित वर्षात महामंडळाने कोणतेही नयायहक समभाग वितरीत केलेले नाहीत.
क) संबंधित वर्षात महामंडळाने कोणतेही बक्षीस रूपी (बोनस) समभाग वितरीत केलेले नाहीत.
ड) कर्मचा-यांकरिता महामंडळाच्या समभाग विकल पयोजनेची कोणतीही तरतूद महामंडळाने केलेली नाही.

२२. कंपनी कायदा २०१३ कलम १३४ (५) नुसार मंडळ आपल याजबाबदारीबाबत निवेदन देत आहे.

- अ) वार्षिक हिशोबाची तयारी करताना योग्य खूपीकरणसह लागू होणा-या हिशोबाच्या दर्जाचा विचार केलेला आहे.
- ब) वर्षभरातील नफा आणि तोटा तसेच व्यवहाराचे निवेदनाचे सत्य व योग्य असे चित्रण करताना दूरदर्शनी माफक धोरण अशी पद्धत हिशोब सादर करताना संचालकांनी निवडली आहे.
- क) मालमत्तेची सुरक्षितता तसेच भ्रष्टाचार व गैर व्यवहारांच्या नियंत्रण करताना, पुरेशा हिशोब नोंदणीसाठी संचालकांनी योग्य खर्च पूर्ण काळजी घेतलेली आहे.
- ड) एक चालू असलेला व्यवसाययादृष्टीने संचालकांनी वार्षिक हिशोब तयार केले आहेत.
- इ) लागू होणारे कायदे आणि कामकाज कार्यक्षमतेने चालण्याचे दृष्टीने संचालकांनी कार्यपद्धती अंमलात आणली आहे.

२३. आभार प्रदर्शन

संबंधित वर्षाबाबत, तुमचे संचालक बँकर्स, व्यावसायिक सहकारी, सल्लागार व विविध सरकारी अधिकारी मंडळीनी महामंडळाच्या कार्यात दिलेल्या सततच्या आधाराचे मनापासून आभार व्यक्त करीत आहेत. तुमचे संचालक सभभागधारकांचे सुध्दा महामंडळाला दिलेल्या आधाराचे व ठेवलेल्या विश्वासाबद्दल कृतज्ञतापूर्वक आभार मानत आहेत.

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (म.) यांच्या
संचालक मंडळाच्या आज्ञेवरून,

अधक्ष

(DIN - 09489429)

स्थळ : पुणे

दिनांक : ३ सप्टेंबर २०१६

में. पी. एन. फडके आणि कं.
चार्टर्ड अकौंटंट्स
फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

१०३, मेघ अपार्टमेंट्स, स. नं. ३९/३३,
आयुर्वेद रसशाळेजवळ, ऑफ कर्वे रोड,
पुणे - ४११ ००४.
ईमेल : pnphadkeca@gmail.com

लेखा परिक्षकांचा स्वतंत्र अहवाल

प्रती - सदस्य, पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (म.) पुणे

आर्थिक बाबींच्या नोंदीचा अहवाल :-

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्या. पुणे यांच्या सोबत जोडलेल्या आर्थिक बाबींच्या नोंदी ज्यामध ये दि. ३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाचा ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक, रोखीचा ओघ टिपण्या आणि महत्वाची लेखाधोरणे व स्पष्टीकरणात्मक माहिती आम्ही तपासली.

आर्थिक बाबींच्या नोंदी बाबत टयवस्थापनाची जबाबदारी -

कंपनी कायदा २०१३ च्या कलम १३४(५) मधे दिलेल्या बाबींनुसार मंडळाची आर्थिक स्थिती, आर्थिक कामगिरी आणि रोखीचा ओघ खऱ्या व योग यपधे दतीनेदर्शविला जाईल अशा रितीने तसेच सामान्यतः भारतात स्विकारलेले लेख्यांचे मूलतत्त्व-ज्यामधे ये कंपनी (लेखे) नियम २०१४, कलम १३३ च्या नियम ७ मधे ये नमूद लेखे-मानक यांना अनुसरून आर्थिक बाबींच्या नोंदीचा अहवाल बनविण्यास मंडळाचे संचालक मंडळ जबाबदार आहे. या शिवाय या जबाबदारीमधे ये अंतर्गत कायद्यातील तरतुदी नुसार लेख्यांच्या पुरेशा नोंदी ठेवणे, मंडळाच्या मालमत्तेचे संरक्षण करिता फसवणूक व इतर गैर व्यवहारसोपधे व थांबविणे, योग यते लेखे धोरण निवडणे व लागू करणे, निर्णय घेणे, माफक आणि धोरणी अंदाज करणे, अंतर्गत आर्थिक अधिकार मर्यादेत ठेवणे व अंमलबजावणी करणे, हिशोबांच्या नोंदींची बिनचूकपणा व पूर्णता यांची खात्री करणे, जे परिणामकारकरित्या कृतीत येत होते, याच्याशी निगडीत चुका किंवा लबाडी नसलेली व खऱ्या व योग यपधे दतीने तयार व सादर केलेली आर्थिक निवेदने यांचा समावेश होतो.

लेखा परिक्षकांची जबाबदारी -

आमच्या लेखा परिक्षणांच्या आधारे तयावर मत प्रगट करण्याची जबाबदारी आमची आहे. कायद्यातील तरतुदी आणि नियमांखालील बाबी, लेखा परिक्षणाचे मापदंड, अशा लेखापरिक्षणात समाविष्ट योग यबाबी आम्ही विचारात घेतल्या आहेत.

कायद्याच्या कलम १४३(१०)ने निश्चित केलेल्या लेखापरिक्षण मानकदंडानुसार आम्ही आमचे लेखा परिक्षण सादर केले आहे. या मानकदंडाच्या अपेक्षेनुसार आम्ही नैतिक जबाबदारी स्विकारून आर्थिक पत्रके व माहिती मधे येकोणतीही चुकीची विधाने केलेली नाहीत याची जरूर ती खात्री करून लेखा परिक्षण करणे गरजेचे आहे.

आर्थिक निवेदनांमधे येउघड केलेल्या गोष्टी आणि रकमा या विषयी योग यती चाचणी व पुरावे तपासणे याचा समावेश लेखा परिक्षणात होतो. लेखा परिक्षकांनी निवडलेली पधे दतही त्यांच्या निर्णयशक्तीवर अवलंबून असून त्यामधे ये आर्थिक अहवाल चुकीने किंवा लबाडीने तयार केला आहे किंवा कसे याच्या मूल यमापनाचा अंतर्भाव होतो. या जोखीमपूर्ण मूल यमापनात कंपनीच्या अंतर्गत नियंत्रण पधे दतीनुसार तयार केलेले आर्थिक निवेदन परिस्थितीनुसार व योग यपधे दतीने केले आहे काय हे लेखापरिक्षक विचारात घेतात. या लेखा परिक्षणात मंडळाच्या संचालकांनी सादर केलेल्या सर्व आर्थिक पत्रकांचे मूल्यांकन योग य आहे याची खात्री केली जाते.

आम्हाला विष्णु वाटतो की, या आर्थिक निवेदनात आम्हाला देण्यात आलेली माहिती व खुलासे मत टयव करण्यास पुरेसे व योग य आहेत.

मत -

१) दि. ३१ मार्च २०१६ पर्यंतच्या महामंडळाच्या टयावहारिक स्थिती आणि त्याचा नफा/तोटा व वर्षअखेरीच्या टयाच

तारखेपर्यंत रोकड ओघी (Cash Flow) नुसार

आमच्यामते आणि आमच्या समजुतीप्रमाणे आणि आम्हास देण्यात आलेलं याखुलाशानुसार सदर आर्थिक ताळेबंद व आर्थिक पत्रके व इतर माहिती कायद्यांनुसार व सत्य परिस्थिती व यत्न करीत असून सर्वसाधारण भारतीय लेखा परिक्षण मानकदंडाप्रमाणे आहे.

इतर कायदेशीर व नियामक बाबींची जरूरी -

१. कंपनी (ऑडिटर्स रिपोर्ट) ऑर्डर २०१६ (''द ऑर्डर'')च्या आवश्यकतेनुसार भारत सरकारने जारी केलेल्या कायदा कलम १४३च्या उपकलम (११) अनुसार परिशिष्ट अ मधील मुद्दा क्र. ३ व ४ मधे येणंमूद केल्याप्रमाणे आम्ही स्पष्टीकरण देत आहोत.
२. कायदा कलम १४३(३) जरूरीनुसार आम्ही अहवाल देत आहोत.
  - अ) आमच्यामाहिती व समजुतीप्रमाणे आम्ही हिशोब तपासणीसाठी जरूरी सर्व माहिती व स्पष्टीकरण शोधपूर्वक मिळविले आहे.
  - ब) आमच्या मते आम्ही हिशोबांच्या पुस्तकांची जी तपासणी केली त्यावरून कायद्यानुसार आवश्यक असलेली पुस्तके कंपनीने ठेवली आहेत.
  - क) या अहवालात विचारात घेतलेले ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक आणि रोखीचा ओघ टिपण हिशोबांच्या पुस्तकांशी मिळते - जुळते आहेत.
  - ड) आमच्या मते ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक आणि रोखीचा ओघ टिपण कंपनी कायदा २०१४ च्या कलम १३३, नियम ७ नुसार दिलेल्यामानकानुसार स्विकाराई आहेत.
  - इ) कंपनी कायदा कलम १६४(२) नुसार कोणीही संचालक ३१ मार्च २०१६ रोजी संचालक म्हणून नेमण्यास अपात्र नसलं याबद्दलचे योग्य यत्ने प्रमाणपत्र संचालकांकडून प्राप्त झाले आहे व संचालक मंडळाने त्याची नोंद घेतली आहे.
  - फ) (कंपनी नियम) आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण आणि त्याच्याअंमलबजावणीतील कार्यक्षमता या संदर्भात आमचे वेगळे जोडपत्रक (Annexure बी) पहावे.
  - ग) कंपनी नियम (ऑडिट व ऑडिटर्स), २०१४ च्या नियम ११ नुसार लेखापरिक्षकांच्या अहवालात समाविष्ट करावयाच्या इतर बाबींचा मान ठेवून आमच्यामते आणि आम्हास मिळालेल्यामाहितीनुसार व आम्हास देण्यात आलेलं यास्पष्टीकरणानुसार -
    - १) कंपनीच्या आर्थिक व यवस्थेवर परिणाम होईल असे कोणतेही अनिर्णित खटले (कंपनी संदर्भात) नाहीत.
    - २) मंडळाने भविष्यात विशेष तोटे येतील असे कोणतेही दीर्घ मुदतीचे किंवा साधित व यवहारकेलेले नाहीत.
    - ३) कंपनीच्या गुंतवणूकदारांचे शिक्षण व संरक्षण निधीमधे येवर्ग करण्यात गरज होती अशा कुठलं याहीरकमा नाहीत.

में. पी. एन. फडके आणि कं.

चार्टर्ड अकौंटंट्स

साठी व करिता

फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

श्री. टी.पी. फडके

भागिदार

सभासद नं. १००८११

स्थळ : पुणे

दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

में. पी. एन. फडके आणि कं.
 चार्टर्ड अकौंटंट्स
 फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू

१०३, मेघ अपार्टमेंट्स, स. नं. ३९/३३,
 आयुर्वेद रसशाळेजवळ, ऑफ कर्वे रोड,
 पुणे - ४११ ००४.
 ईमेल : pnphadkeca@gmail.com

परिशिष्ट "अ" - स्वतंत्र लेखा परिक्षण अहवाल

कंपनीच्या ३१ मार्च, २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक ताळेबंदासंबंधीचा
 कायदेशीर व नियामक बाबींचा अहवाल (परिच्छेद) १ मध्ये उल्लेख केल्याप्रमाणे)

१. अ) कंपनीने संख्यात्मक बारकाट्यांसहसंपूर्ण तपशील देणाऱ्या नोंदी योग्य प्रकारे ठेवल्या आहेत. यात स्थिर मालमत्तोच्या स्थितीची नोंदही आहे.
 ब) चालू वर्षात व्यवस्थापनाने स्थिर मालमत्तोची वस्तुनिष्ठ पडताळणी केली आहे. पुस्तकातील नोंदी व वस्तुनिष्ठ पडताळणी यामध्ये येकोणतीही दृश्य तफावत आढळलेली नाही. कंपनीचा एकूण टयाप आणि व्यवहारलक्षात घेता पडताळणीची वारंवारीता माफक आहे.
२. कंपनी ही सेवा देणारी संस्था आहे त्यामुळे कंपनीकडे वस्तुनिष्ठ, सविस्तर यादी किंवा सूची नाही.
३. कंपनी कायदा कलम १८९ मधील रजिस्टरमध्ये येनिर्देशित केलेल्या कंपन्यांना किंवा इतर कोणत्याही पक्षकारांस (पार्टीज) तारणाची किंवा बिनतारणाची कर्जे मंजूर केलेली नाहीत. सबब "द ऑर्डर" मधील परिच्छेद ३(३) कंपनीस लागू नाही.
४. आम्हांस मिळालेल्या माहितीनुसार, आमच्या मते कर्जे, गुंतवणूक कर्ज हमी व सुरक्षितता याबाबत २०१३ चा कायदा कलम १८५ व १८६ नुसार कंपनीने कार्यवाही केलेली आहे.
५. कंपनी कायदा २०१५ शी निगडीत कोणत्याही तरतुदी आणि नियमांच्या चौकटीत राहू नकलम ७३ ते ७६ तात्पर्यानुसार कंपनीने जनतेकडून कोणत्याही ठेवी स्विकारल्या नाहीत. त्यामुळे कंपनी नियम २०१५ प्रमाणे तरतुदी कंपनीस लागू नाहीत.
६. आम्हांस मिळालेल्या माहितीनुसार, कंपनीच्या कोणत्याही उत्पादन वा सेवेकरिता "द मॅटेनन्स ऑफ कॉस्ट रेकॉर्ड्स" संबंधी कंपनी कायदा कलम १४८ अंतर्गत भारत सरकारने कोणतेही नियम घालून दिलेले नाहीत.
७. अ) आम्हांस मिळालेल्या माहिती आणि स्पष्टिकरणानुसार आणि आम्ही तपासलेल्या कंपनीच्या नोंदीनुसार आमच्या मते कंपनी (सर्वसाधारणपणे) वाद नसलेली, कायदेशीर देयक (मार्च २०१६) भरण्यात नियमित आहे. ज्यामध्ये भविष्य निर्वाह निधी, आयकर, विक्रीकर, संपत्तीकर, व्यवसाय कर व अन्य कायदेशीर देयकांचे देय बाकी नाही.
८. आमचे मते व मिळालेल्या माहितीनुसार बँकेस देय असलेल्या रकमेसंबंधात कंपनी दोषी नाही. (default) कंपनीने सरकारकडून किंवा कर्जपुरवठा करणाऱ्या संस्थाकडून कर्ज घेतलेले नाही किंवा कर्जरोखे काढलेले नाहीत.
९. ताळेबंदाची पद्धत आणि व्यवस्थापकीय माहिती व स्पष्टिकरणानुसार कंपनीने जनतेकडून कोणत्याही ठेवी

स्वीकारल्या नाहीत. त्यामुळे कलम ३ (९) प्रमाणे त्या तरतूदी कंपनीस लागू होत नाहीत. सबब त्यासंबंधी काहीही उल्लेख केलेला नाही.

१०. कंपनीची पुस्तके व नोंदी तपासणी दरम्यान, आम्हांस मिळालेल्या माहिती व खुल्याशा प्रमाणे वर्षभरांत कंपनीने अथवा कंपनीमधे येकोणतीही भ्रष्टाचाराची घटना आमचे निदर्शनास आली नाही किंवा व्यवस्थापनाने तशी माहिती दिलेली नाही.
११. ताळेबंद पद्धतीनुसार आणि व्यवस्थापनेकडून मिळालेल्या माहिती व स्पष्टिकरणप्रमाणे कंपनी कायदा भाग १९७ शेड्यूल (५) खाली संचालकांचा मेहनताना दिलेला आहे. (योग्य मर्यादित प्रमाणे त्याची व्यवस्था केली आहे.)
१२. आमच्या मतानुसार, आपली कंपनी ही निधी कंपनी (संस्था) नाही. त्यामुळे कलम ४ (१२) च्या तरतूदी लागू होत नाहीत.
१३. आमच्या मताप्रमाणे, लागू होणाऱ्या हिशोब मानांकनाप्रमाणे संबंधित पक्षकारांबरोबर झालेले सर्व व्यवहार (भाग १७७ व १८८ कंपनी कायदा २०१३ अनुसूची) आर्थिक नोंदीमधे येदाखवले आहेत.
१४. ताळेबंद पद्धतीनुसार व आम्हांस मिळालेली माहिती व स्पष्टिकरणप्रमाणे, या वर्षामधे येकंपनीने सवलतीने समभाग दिलेले नाहीत किंवा रूपांतरीत कर्जरोख्यांचा पूर्ण अथवा अंशतः व्यवहार केलेला नाही. त्यामुळे या ठिकाणी त्याचा उल्लेख नाही.
१५. ताळेबंद पद्धतीनुसार व मिळालेली माहिती आणि स्पष्टिकरणानुसार, संचालक किंवा त्यांच्यासंबंधित व्यक्तींशी (non Cash) विनारोखीचा व्यवहार केलेला नाही. त्यामुळे भाग ३ (१५) च्या तरतूदी लागू नाहीत. म्हणून त्याचा येथे उल्लेख केलेला नाही.
१६. आमचे मतानुसार, भाग ४५ आयए (रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया कायदा १९३४) प्रमाणे कंपनीच्या नोंदणीची आवश्यकता नाही. म्हणून येथे त्याचा उल्लेख केलेला नाही.

में. पी. एन. फडके आणि कं.

चार्टर्ड अकाउंटंट्स

साठी व करिता

फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

श्री. व्ही.पी. फडके

भागिदार

सभासद नं. १००८११

स्थळ : पुणे

दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

में. पी. एन. फडके आणि कं.
चार्टर्ड अकॉउंटन्ट्स
फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

लेखा परिक्षकांचा स्वतंत्र अहवाल (परिशिष्ट बी)

आर्थिक बाबींच्या नोंदीचा अहवाल (पश्चिम महाराष्ट्र विकास महा. मर्या.) अंतर्गत आर्थिक बाबींवरील बंधने - भाग (१) उपभाग (३) कंपनी कायदा २०१३ (द अँक्ट) चा सेक्शन १४३ नुसार अहवाल. पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळाच्या आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक बंधने आम्ही तपासली (३१ मार्च, २०१६ची) तसेच आर्थिक नोंदणी बाबीबद्दलचा ताळेबंदही पाहिला.

आर्थिक बाबींच्या नोंदीबाबत टयवस्थापनाची जबाबदारी :-

चार्टर्ड अकॉउंटन्ट्स ऑफ इंडियाच्या अंतर्गत आर्थिक बंधनाबाबतच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक बंधने घालण्यासाठी कंपनीचे टयवस्थापन जबाबदार आहे. या जबाबदाऱ्यामधे येएकूण टयवसाय शिस्तबद्ध कार्यक्षमतेने चालणे, टयवस्था, कार्यवाही, पुरेशा अंतर्गत आर्थिक बाबींवरील बंधनाची अंमलबजावणी तसेच कंपनीच्या निष्ठेनुसार कंपनीची स्थावर मालमत्ता सुरक्षित ठेवणे, भ्रष्टाचार आणि घोटाले याला अटकाव करणे व शोध घेणे, हिशोबात अचूकपणा, पूर्णता आणणे इ. (कंपनी कायदा २०१३ नुसार) गोष्टींचा समावेश होतो.

लेखा परिक्षकांची जबाबदारी :-

आमच्या लेखा परिक्षणाच्या आधारे त्यावर मत प्रकट करणे आमचे काम आहे. कायदा कलम १४३ (१०) २०१३ नुसार आर्थिक अहवालावरील अंतर्गत आर्थिक बंधनावरील हिशोबतपासणीची मार्गदर्शक तत्वे लक्षात घेऊन आम्ही हिशोब तपासणी केलेली आहे. ही तपासणी अंतर्गत आर्थिक बंधने व इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकॉउंटन्ट्सचा अहवाल - दोन्हीस लागू होते. आम्ही नैतिक गरजेअनुसार तपासणी काम करावे, तसेच आर्थिक अहवाला- वर अंतर्गत आर्थिक बंधनाबाबत योग्य खात्री करून घेणे ही मानांकन आणि मार्गदर्शक तत्वांची अपेक्षा आहे. आर्थिक निवेदनांमधे येउघड केलेले यागोष्टीबद्दल योग्य यती चाचणी व पुरावे तपासणे याचा समावेश लेखा परिक्षणात होतो. परिक्षकांनी निवडलेली पद्धत ही त्यांच्या निर्णयशक्तीवर अवलंबून असून त्यामधे येआर्थिक अहवाल चुकीचे तयार केला आहे किंवा कसा याच्या मूल्यमापनाचा अंतर्भाव होतो. या जोखीमपूर्ण मूल्यमापनात कंपनीच्या अंतर्गत नियंत्रण पद्धतीनुसार तयार केलेले आर्थिक टीपण परिस्थितीनुसार व योग्य पद्धतीने केले आहे का? हे लेखापरिक्षक विचारात घेतात.

कंपनीच्या अंतर्गत आर्थिक निर्बंध टयवस्थेबाबत विचार करता, आम्हास मिळालेली माहिती पूर्ण आणि योग्य असून पडताळणी अहवालास आधारभूत आहे असा आम्हास विश्वास वाटतो.

आर्थिक वृत्तांताबाबत आर्थिक निर्बंध (अंतर्गत) आकलन :-

आर्थिक वृत्तांतावरील कंपनीचे अंतर्गत निर्बंध ही एक टयवस्था आहे. ज्या योगे टयवहारात मान्य अशा हिशोब नियमानुसार बाह्य कारणासाठी आर्थिक नोंदी तयार करणे व आर्थिक वृत्तांताबाबत खातरजमा करणे शक्य होते.

कंपनी आर्थिक वृत्तांतावर, कंपनीच्या आर्थिक अंतर्गत निर्बंधामधे येपुढील बाबींचा समावेश होतो. १) जुने दस्त संभालणे, ज्याद्वारे कंपनीचा टयवहार व स्थावर मालमत्ते विषयी योग्य अशा बारकाटयानिशी माहिती मिळते. २) मान्यताप्राप्त हिशोब नियमानुसार, आर्थिक नोंदीकरिता आवश्यक सर्व टयवहारांची नोंद योग्य त-हेने झाली आहे, अशी खात्री देणे तसेच कंपनीचा खर्च व येणारे पैसे यांचे संचालक मंडळ आणि संचालक यांचे अधिकाराने नियोजन होत आहे याची खात्री देणे, गैर मार्गाने अथवा चुकीच्या पद्धतीने कंपनीच्या मालमत्तेचा वापर, विक्री

अथवा ताबा घेणे इत्यादीबाबत योग्य यती माहिती देणे. ज्यामुळे कंपनीच्या अर्थकारणावर विपरित परिणाम होऊ शकतो.

आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाच्या मूळच्या (Inherent) मर्यादा :-

आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रणाच्या मर्यादा असल्याने, अयोग्य प्रकारचे व्यवस्थापन, नियंत्रणावर अतिक्रमण, गैर व्यवस्था अथवा भ्रष्टाचार होऊ शकेल व निदर्शनास येणे शक्य होणार नाही. आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण हे भविष्यातील सादरीकरणामुळे धोकादायक होऊ शकते. जुळवून घेण्याच्या प्रक्रिया खालावू शकते.

मत :

आमचे मते आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण करण्याबाबत कंपनी कार्यक्षमपणे काम करित आहे. (३१ मार्च, २०१६) ही बाब ३/९/२०१६ आर्थिक अहवालावर अंतर्गत आर्थिक नियंत्रण परिमाण (Criteria) नुसार कंपनीने अंमलात आणली आहे. तसेच ऑडिट ऑफ इंटरनल फायनान्शियल कंट्रोल स् (गायडन्स नोट) प्रमाणेही कंपनी कार्यरत आहे. (इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटन्टस यांनी जारी केलेले) मे. पी. एन. फडके आणि कंपनीच्यावतीने व साठी.

में. पी. एन. फडके आणि कं.

चार्टर्ड अकाउंटन्टस

च्यावतीने व साठी

फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

श्री. व्ही.पी. फडके

भागिदार

सभासद नं. १००८११

स्थळ : पुणे

दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.)

३१ मार्च, २०१६ चा ताळेबंद

तपशील	टिपणी क्र.	३१.३.२०१६ अखेर रु. लाखांत	३१.३.२०१५ रु. लाखांत
१	२	३	४
I			
१) निधी आणि जबाबदारी			
भागधारकांचा निधी			
अ) भाग भांडवल	३	३०५.७७	३०५.७७
ब) राखीव निधी व शिल् लक	४	१७०५.८८	(२५७.१८)
२) विलंबित जबाबदाऱ्या			
अ) दीर्घ मुदतीचे येणे	५	२६५०.८५	२६५०.८५
ब) विलंबित कर जबाबदारी (निव्वळ)	६	१३.७०	१४.२९
क) इतर दीर्घ मुदतीच्या जबाबदारी	७	५६१०.७०	५३९९.१८
ड) दीर्घ मुदतीच्या तरतुदी	८	३.९६	४.९०
३) चालू देणी			
अ) टयापारी देणे	९	९.२८	४९.९६
ब) इतर चालू देणे	१०	५६.७०	९.६६
क) लघु मुदतीच्या तरतुदी	११	४६.७६	४०.०२
	एकूण	१०४०३.६०	८२१७.४५
II			
१) मालमत्ता			
अप्रचलित मालमत्ता (नॉनकरंट असेट्स)			
अ) स्थिर मालमत्ता	१२		
i) खरी मालमत्ता		८६.७६	९९.८२
ii) अनाकलनीय मालमत्ता		२.६८	३.१०
ब) अप्रचलित गुंतवणूका	१३	२७.०	२७.२२
क) दीर्घ मुदतीची कर्जे व अग्रिमे	१४	१३९५.६६	१४४३.४८
इ) इतर अप्रचलीत मालमत्ता	१५	५५४.२५	४५५.१६
२) चालू मालमत्ता			
अ) चालू गुंतवणूका		-	-
ब) टयापारी येणे		-	-
क) रोकड व त्यासमान	१६	८०३५.९९	५९२८.०५
ड) लघु मुदतीची कर्जे व अग्रिमे	१७	१२७.९९	२१४.४१
इ) इतर चालू मालमत्ता	१८	१७३.२७	५४.२१
	एकूण	१०४०३.६०	८२१७.४५

हिशेबांच्या धोरणांचा महत्त्वपूर्ण सारांश - १-२.

इतर टीपा - २६-२४

सोबत दिल्या गेलेल्या टीपा या आर्थिक निवेदनांच्या आवश्यक भाग आहेत.

येणेप्रमाणे आमचा या तारखेचा अहवाल

में. पी. एन. फडके आणि कं.

चार्टर्ड अकाउंटंट्स

फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

संचालक मंडळासाठी व त्यांचे वतीने

प. म. वि. महा. मर्या.

श्री. व्ही.पी. फडके

भागिदार

सभासद नं. १००८११

स्थळ : पुणे, दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

सदाशिव सुरवसे
टयवस्थापकीय संचालक

विक्रम कुमार
संचालक

संजय देगांवकर
संचालक

अभिनंदन मोरे
संचालक

काशिनाथ डेकाटे
संचालक

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.)
(३१ मार्च, २०१६ अखेर) वर्षाचे नफा - तोटा पत्रक

अनु. क्र.	तपशील	टिपणी नं	३१.३.२०१६ अखेर रु. लाखांत	३१.३.२०१५ अखेर रु. लाखांत
१)	आर्थिक टयवहारातूनमिळालेला महसूल	१९	१८५.४९	८३.५७
२)	इतर उत्पन्न	२०	२४२९.७७	१२३७.९९
३)	एकूण महसूल (१+२)		२६१५.२६	१३२१.५६
४)	खर्च :			
	कामगार लाभ खर्च	२१	४४३.७८	४२४.९८
	आर्थिक किंमत	२२	४०.९२	४०.५१
	घसारा व अमोर्टायझेशन खर्च	१२	६.६०	७.२७
	इतर टयवस्थापकीयव विक्री खर्च	२३	८२.२३	१०६.०३
	सामुदायिक सामाजिक जबाबदारी		०.२९	-
५)	एकूण खर्च		५७३.८२	५७८.७९
६)	अपवादात्मक व असाधारण बाबी व कर पूर्व नफा (३-५)		२०४१.४४	७४२.७७
७)	गतवर्षातील गोष्टी	२४	(०.०६)	-३.०२
८)	कर पूर्व नफा/(तोटा) (६-७)		२०४१.५०	७३९.७५
९)	करांचा खर्च			
	१) चालू कर	६	४३.११	-
	२) विलंबीत कर		०.५९	१.१७
			४२.५२	१.१७
१०)	कालावधीतील नफा/(तोटा) (८ + ९)		१९९८.९८	७४०.९२
११)	निट वळनफा		१९९८.९८	७४०.९२
१२)	प्रत्येकन्यायहक समभाग मिळकत (प्रत्येकशेअरची दर्शनी किंमत रु. १००/-)	२५		
	१) मूलभूत		६५३.७६	२४२.३२
	२) सौम्य		६५३.७६	२४२.३२

हिशेबांच्या धोरणांचा महत्त्वपूर्ण सारांश - १-२.

इतर टीपा - २६-२४

सोबत दिल्या गेलेल्या टीपा या आर्थिक निवेदनांच्या आवश्यक भाग आहेत.

येणेप्रमाणे आमचा या तारखेचा अहवाल

में. पी. एन. फडके आणि कं.

चार्टर्ड अकाँटंट्स

फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

श्री. टी.पी. फडके

भागिदार

सभासद नं. १००८११

स्थळ : पुणे, दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

संचालक मंडळासाठी व त्यांचे वतीने

प. म. वि. महा. मर्या.

सदाशिव सुरवसे

टयवस्थापकीय संचालक

विक्रम कुमार

संचालक

संजय देगांवकर

संचालक

अभिनंदन मोरे

संचालक

काशिनाथ डेकाटे

संचालक

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.)

३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाकरिता रोखीचा ओघ (Cash Flow) दाखविणारी टीप

रुपये लाखात

क्र.	तपशील	३१ मार्च २०१६ वर्ष अखेर		३१ मार्च २०१५ वर्ष अखेर	
		रु. लाखात	रु. लाखात	रु. लाखात	रु. लाखात
अ)	चालू उद्योगातील रोखीचा ओघ				
	कर पूर्व नफा	२०४१.४४		७४२.७७	
	करिता जुळवणी				
	घसारा	६.६०		७.२७	
	मागील काळातील खर्च			२.८२	
	लाभांश मिळकत	१८५१.४३		७७१.४३	
	टयाजावरील खर्च	४०.९२		४०.५१	
	भांडवल बदला पूर्वीचा कार्यरत नफा		२३७.५३		१६.३०
	जुळवणी करिता				
	लघु मुदतीचे कर्ज व उचल यांमधील वाढ/उतार	८६.४३		(५.९५)	
	इतर चालू मालमत्तोतील वाढ/उतार	(११९.०६)		(१९.००)	
	दीर्घ मुदतीचे कर्ज व उचल यांमधील वाढ/उतार	४७.८२		११.३९	
	इतर वापरात नसलेल्या मालमत्तोतील वाढ/उतार	(९९.०९)		(२२.१२)	
	इतर अप्रचलित गुंतवणूक	०.२२		--	
	टयवसायातील देण्यांमधील वाढ/उतार	(४०.६८)		४७.५५	
	लघु मुदतीच्या तरतुदीतील वाढ/उतार	६.७४		(१४.४०)	
	दीर्घ मुदतीच्या तरतुदीतील वाढ/उतार	(०.९४)		--	
	इतर दीर्घ मुदतीच्या जबाबदाऱ्यांतील वाढ/उतार	२११.५२		१५७.२४	
	इतर चालू जबाबदारी वाढ/उतार	४७.०४		(२.८२)	१८९.८९
	चालू उद्योगातून मिळालेली रोकड		१४०.०		२०६.१९
भरलेले कर		४३.११		-	
चालू उद्योगातून मिळालेली (वापरलेली) निव्वळ रोकड		३३४.४२		२०६.१९	
ब)	भांडवली कार्यातील रोखीचा ओघ				
	स्थिर मालमत्ता खरेदी		१.१२		(२.४०)
	स्थिर मालमत्ता विक्री	-	-	-	-
भांडवली उद्योगातून मिळालेली निव्वळ रोकड		१.१२		(२.४०)	
क)	आर्थिक कार्यातील रोखीचा ओघ				
	भरलेले टयाज		(४०.९२)		(४०.५१)
	लाभांश मिळकत		१८५१.४३		७७१.४३
	लाभांश वाटप		(३०.५८)		-
	लाभांश वाटपावरील कर		(५.२९)		-
	आर्थिक कार्यातून मिळालेली रोकड (निव्वळ)		१७७४.६४		७३०.९२
	निव्वळ रोकड				
	किंवा त्यासमान (अ + ब + क)	२१०७.९४		९३४.७१	
	रोकड - सुरुवातीची शिल्लक व त्यासमान	५९२८.०५		४९९३.३४	
	बंद करताना रोख शिल्लक व त्यासमान	८०३५.९९		५९२८.०५	
रोकड व त्यासमान अंतर्भाव असलेले					
बँकेकडील शिल्लक		२९९.४५		२९९.८४	
बँकेकडील ठेवी (१२ महिने मुदत)		७७३३.४८		५६२७.९०	
हातातील रोकड		३.०६		०.३१	
		८०३५.९९		५९२८.०५	

टीपा :

१. वरील रोखीचा ओघ निवेदन हे हिशोबतपासणी मानक ३(अे एस ३) कॅशफ्लो स्टेटमेंट मधील "इनडायरेक्ट मेथड" नुसार तयार केले आहे.
  २. रोखीचा ओघ निवेदनातील रोकड व रोकड समान यामधे ये बँकेतील रोकड हाती असलेली रोकड आणि ३ महिने किंवा कमी मुदतीच्या लघुमुदत गुंतवणुकीचा समावेश होतो.
  ३. कंसात दिलेले आकडे बाहेर जाणारा रोखीचा ओघ दर्शवितो.
- याप्रमाणे आमचा अहवाल :

में. पी. एन. फडके आणि कं.

चार्टर्ड अकाँ टन्टस

फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू

श्री. ट. ही. पी. फडके

भागिदार

सभासद नं. १००८११

स्थळ : पुणे, दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

संचालक मंडळासाठी व त्यांचे वतीने

प. म. वि. महा. मर्या.

सदाशिव सुरवसे
टयवस्थापकीय संचालक

विक्रम कुमार
संचालक

संजय देगांवकर
संचालक

अभिनंदन मोरे
संचालक

काशिनाथ डेकाटे
संचालक

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.)

३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या आर्थिक निवेदनासोबत जोडलेल्या टिपा :

१. टयवसायाचेस्वरूप :

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.) हा शासनाचा अंगिकृत टयवसाय आहे. फ्रॅंकींग करणे व पॅनकार्ड विकणे, मळी (मोले सेस) ची तपासणी इत्यादी टयवसायात गुंतवलेला आहे.

२. महत्वाची लेखा धोरणे :

अ) आर्थिक निवेदने तयार करण्याचा आधार :

आर्थिक लेखे हे वास्तव आय प्राप्त्या या पध्दतीने, टयवसाय चालू आहे, या आधारावर बनविले आहेत. मात्र बीज भांडवल कर्जाबाबत संचित टयाज (दंड टयाज) आणि कर्मचारी कर्जावरील, टयाज, लेखे मानके (भारतातील) व त्यासंबंधी कायदे - १९५६ (द अँड) सर्वसाधारण परिपत्रक १६/२०१३ (१३ सप्टेंबर २०१३) उद्योग टयवहार खाते (मिनिस्ट्री) कंपनी अँड भाग १३३ इत्यादी मान्यकरून त्या अनुसार उत्पन्न म्हणून स्विकारले आहेत.

बी) अंदाजाचा वापर : (एस्टिमेट्स)

सर्वसामान्यपणे भारतात स्विकारले गेलेल्या (GAAP) लेखे तत्त्वानुसार आर्थिक लेखे तयार करण्यासाठी आणि अहवालावर परिणाम करणाऱ्या जमा मालमत्ता, तरतुदी, महसूल व खर्च आणि आर्थिक लेख्यांच्या दिवशी उघड झालेल्या अनिश्चित तरतुदी यांचा अंदाज व अनुमाने तयार करण्यासाठी टयवस्थापनाची आवश्यकता असते. जरी हे अंदाज टयवस्थापकांच्या चालू मालमत्ता आणि क्रिया यांच्या उत्तम ज्ञानावर आधारित असले तरी या अंदाजात व प्रत्यक्ष परिणामात फरक दिसून येतो.

सी) स्थिर मालमत्ता / अनिश्चित मालमत्ता:

स्थिर मालमत्ता ही मूळ किंमतीतून संचित घसारा वजा करून दर्शविली आहे. मालमत्तेच्या एकूण किंमतीमधे येखरेदी किंमत, भाडे, जकात, कर व मालमत्ता वापरण्यायोग्य करणाऱ्याकरिता लागणारा प्रासंगिक खर्च यांचा समावेश होतो.

अनिश्चित मालमत्ता ही ओळखली जाते, जर मालमत्तेशी संबंध जोडण्यायोग्य यमविषयातील संभवनीय आर्थिक फायदे कंपनीस मिळतील आणि मालमत्तेची किंमत खात्रीपूर्वक मोजता येईल. घरातील वापरासाठी आणलेले संगणक कार्यक्रम आणि इतर संबंधित कार्यक्रम ही अनिश्चित मालमत्ता होय.

डी) घसारा :

कंपनी कायदा २०१३ परिशिष्ट २ अनुसार लाकडी सामान व स्थिर बसविलेल्या वस्तू सोडून उपयुक्त आयुष्यावर स्ट्रेट लाईन मेथड पध्दतीने आकारण्यात आला आहे. त्यांच्या उपयुक्त आयुष्याचा संक्षेप पुढे दिला आहे.

संगणक व पेरिफेरल्स	-	३ वर्षे
कार्यालयीन साधने	-	५ वर्षे
लाकडी सामान, स्थिर बसविलेल्या वस्तू	-	१० वर्षे
इमारत	-	६० वर्षे
सव्हर	-	६ वर्षे
वाहने	-	८ वर्षे

टयवस्थापनाने ठरविलेले यानुसार कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर वरील घसारा हा १० वर्षांकरिता आहे.

इ) मिळकतीचे नुकसान :

टयवस्थापन मधून मधून अंतर्गत आणि बाह्य उपाय वापरून मालमत्तेस नुकसान होईल अशी शक्यता असल्यास त्याची किंमत ठरविते. जर मालमत्तेचे नुकसान झाले असेल तर मालमत्तेच्या एकूण असलेल्या रकमेचे वसुली योग्य रकमेवरील अधिष्ठा हे नुकसानीचा तोटा म्हणून कंपनी गृहीत धरते.

एफ) गुंतवणुका :

दीर्घ मुदतीच्या गुंतवणुकीमधे येप्रत्येक गुंतवणूक ही तिची प्रत्यक्ष संपादन किंमत, वजा किंमतीतील घटीची तरतूद - जर ही घट तात्पुरती नसेल तर - या प्रकारे गुंतवणुकीची किंमत काढली जाते. चालू गुंतवणुका किमान किंमत व चांगले मूल्य अशा आहेत. गुंतवणुकीच्या किंमतीत संपादन दलाली, फी व कर यांचा समावेश होतो.

जी) महसूल निश्चिती :

१) आर्थिक फायद्यांचा ओघ कंपनीकडे चालू राहिल आणि महसूल खात्रीपूर्वक गणला जाई. या मर्यादेत राहू न महसूल ओळखला जातो.

हिशोबाची पुस्तके ही संचित आय निश्चिततेवर आधारित आहेत. मात्र फक्त बीज भांडवल योजनेबाबत संचित टयाज (दंडटयाज) मिळाले यानंतर उत्पन्न म्हणून निश्चित केले असून यासाठी भारत सरकारच्या उद्योग मंत्रालय-कंपनी टयवहारखाते (दि. १० सप्टेंबर १९९०) क्र.जी.एस.आर ७७०(इ) नुसार परवानगी मिळाली आहे. कर्मचारी कर्जावरील टयाज हे मिळाले यानंतर उत्पन्न म्हणून निश्चित केले आहे. तसेच इपीपी योजनेअंतर्गत सरकारला देय असे टयाज हे सरकारला देय असलेले यारकमेवर नसून ताळेबंद तारखेपर्यंत या योजनेच्या लाभार्थीकडून वसूल करण्यात आलेले यारकमेवर आधारित आहे.

एच) लाभांश :

* लाभांश रकमेची प्राप्ति झाले यानंतर लाभांश निश्चित होतो.

* स्टॅम्प फ्रँकिंग सुविधेतून मिळालेले उत्पन्न :

ग्राहकांच्या दस्तांचे स्टॅम्प फ्रँकिंग पूर्ण झाले यानंतर चतयावर मिळालेले कमिशन व सेवाशुल्क हे उत्पन्न म्हणून ग्राहक धरले जाते.

आय) शासनाचे अनुदान :

घसारा योग्य मालमत्तेशी संबंधित मिळणारे शासनाचे वा अन्य अनुदान हे प्रमुख अनुदान म्हणून धरण्यात आले असून ते विलंबित उत्पन्न मानण्यात आले असून नफा-तोटा पत्रकामधे येत्या कालावधीत घसारा नोंदविला आहे, त्यात दाखविले आहे. देवदासी योजनेकरिता मिळालेले रु. २५.५४ लाख हे या योजनेतील मालमत्तेशी जुळणी केले नाहीत.

प्रवर्तक सहाय्य स्वरूपातील सरकारी अनुदान ज्या प्रमाणे गुंतवणूक ढ्रय सहाय्य, ज्यामधे ये सर्वसाधारणपणे परतफेड अपेक्षित नाही तेथे हे भांडवली गंगाजळ म्हणून गृहित धरले जाते. सवलतीच्या दरात दिलेले या, सांपत्तिक नाहीत अशा स्वरूपातील मालमत्तांचे शासनाचे अनुदान हे त्यांच्याप्राप्त किंमतीच्या आधारे नोंदविले जाते. मोफत दिलेले या सांपत्तिक नाहीत अशा मालमत्तांच्या बाबतीत हे अनुदान अत्यल्प म्हणून नोंदविले जाते.

इतर शासकीय अनुदान व ढ्रयसहाय्य हे त्या काळातील प्राप्ती म्हणून ओळखले जाते. जे पध्दतशीरपणे आधारावर भरपाई करिता योजिलेले या किंमतीशी जुळणारे हवे.

जी) निवृत्ति आणि इतर कर्मचारी लाभ :

लघु कालावधी फायदा योजना - नफा/तोटा पत्रकात दिलेले यागेलेल या विनासवलत खर्चाची रकम जी त्या वर्षात संबंधित सेवा दिली गेली यास लघु कालावधी कर्मचारी लाभ योजना ओळखले जाते.

रजेच्या किंमतीचा अंदाज : दीर्घ कालावधीचे कर्मचारी लाभ, जसे की पगारी रजा रोखिकरण हे विमा शास्त्र पध्दतीने (Actuarial Valuation) काढून ते आयुर्विमा मास्टर पॉलिसी नं. जी.एल.ई.एस. ६३९७८५ मधे येजमा केले असून आयुर्विमा महामंडळाने रजेच्या रोखिकरणाखाली येणारे सर्व लाभ देण्याचे मान्य केले आहे.

उपदान : गत नोकरीतील लाभ; जसे की उपदान हे निश्चित लाभ योजना ठरवून ते विमाशास्त्र पध्दतीने काढून आयुर्विमा फंडात वर्ग केले आहे.

के) कर :

आयकर खर्चामधे येचालू कर, विलंबित कर भार किंवा उधारी, किमान विकल्प कर यांचा समावेश होतो.

चालू कर - करातील सूट, कपात आणि माफी यांची निश्चिती विचारात घेतले यानंतर कर योग्य मिळकतीवर कराची तरतूद प्रचलित कर कायदानुसार केली जाते.

विलंबित कर - इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकॉं टस (इंडिया) यांनी जारी केलेले या अकॉं टिंगस्टॅंडर्ड-२२ अकॉं टिंगफॉर टॅक्स ऑफ इन्कमनुसार विलंबित कर हा परिणाम स्वरूपात पुस्तकी नफा व कर योग्य नफा यांच्या मधील कालावधीतील

फरकानुसार किंवा खरी भूमिका घेऊन ताळेबंदाचे दिवशी कराचे दर आणि कायदा वापरून हिशेबात घेतला आहे. भविष्यात पुरेसे उत्पन्न उपलब्ध असेल, केवळ या माफक निश्चितीच्या मर्यादेत, ज्या प्रकारे मालमत्तेचे सत्य स्वरूप ओळखता येऊ शकेल या परिस्थितीवर विलंबित कर मालमत्ता ओळखली जाते.

किमान विकल्प कर (MAT) - किमान विकल्प कर - ऋणकर कायद्यांना अनुसरून भविष्यातील आयकर तरतुदींच्या जुळवणीच्या रूपाने आर्थिक फायदे वाढवितो, जर कंपनी सामान्यकर, निर्देशित काळात भरेल असा विश्वास असेल, तर तो मालमत्ता म्हणून ओळखला जातो.

के) प्रतिभाग मिळकत :

मूलभूत प्रतिभाग मिळकत ही न्याय हक समभाग धारकांशी संबंध लावण्याजोग यातया कालावधीतील उतून दिसणाऱ्या वजनदार न्यायहक समभागाच्या सरासरी संख्येने निवळणफा किंवा तोट्यास भागून काढली आहे. सौम्य प्रतिभाग मिळकत काढण्याच्या हेतूने, न्यायहक समभागधारकांशी संबंध लावण्याजोग यातया वर्षात झालेल्या नफा किंवा तोटा आणि उतून दिसणाऱ्या वजनदार न्यायहक समभागांच्या या वर्षातील सरासरी संख्या यांची सौम्यतेची शक्ता दर्शविणाऱ्या न्यायहक समभागांच्या परिणामांकरिता जुळणी केली गेली आहे.

एल) तरतुदी आणि आकस्मिकता :

सुशिक्षित बेकार योजनेखाली प्राप्त असुरक्षित कर्जासाठी सरकारला देय असलेल्या याद याजाद यतिरिक्त, तरतुद मान्य केली आहे की, जेव्हा व्यापारी संस्थेवर मागील घटनेच्या परिणाम स्वरूप एखादे ऋण आहे व ऋण फेडण्यासाठी उपायांची गरज आहे ज्या योगे योग्य असे अंदाजपत्रक करता येईल. प्रत्येक ताळेबंदाच्या तारखेपर्यंत त्याचे सिंहावलोकन केले आहे व सध्याच्या यवस्थापनाचे अंदाज पत्रकात त्याचे प्रतिबिंब दिसेल अशी जुळवणी केली आहे.

यवस्थापनाने यात गुंतलेल्या घटना आणि कायदेशीर बाजू यांच्या काळजीपूर्वक किंमतनिश्चिती नंतर आकस्मिक तरतुदीचा आर्थिक निवेदनात टिपण या स्वरूपात प्रकट केले आहेत. लेख्यांच्या धोरणानुसार आकस्मिक मालमत्ता या ओळखल्या जात नाहीत किंवा उघड केले जात नाहीत.

एम) रोकड व त्यासमान :

कॅश फ्लो निवेदनाच्या हेतूने बँकेतील व हातात असलेली रोकड आणि सुरुवातीच्या लघु गुंतवणुका ज्या तीन महिने किंवा कमी मुदतीच्या आहेत त्यांचा रोकड व त्यासमान मधे येसमावेश होतो.

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.)

३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाकरिता आर्थिक निवेदनांच्या टीपा :

टीप ३ - भाग भांडवल अधिकृत :

रु. लाखात

तपशील	३१ मार्च २०१६ रोजी	३१ मार्च २०१५ रोजी
५,००,००० न्यायहक समभाग रु. १०० प्रत्येकी काढण्यात आलेले, मान्य झालेले व भरणा झालेले	५००.००	५००.००
३०५७६७ न्यायहक समभाग प्रत्येकी रु. १००/- (मागील वर्षी ३०५७६७)	३०५.७७	३०५.७७
एकूण	३०५.७७	३०५.७७

टीप ३.१

रु. लाखात

वर्षाच्या सुरुवातीस व वर्षाच्या शेवटी प्रमुख समभागांच्या संख्येचा मेळ	३१ मार्च २०१६ रोजी		३१ मार्च २०१५ रोजी	
	समभाग संख्या	रकम	समभाग संख्या	रकम
वर्षाच्या सुरुवातीस प्रमुख समभागांची संख्या	३०५७६७	३०५.७७	३०५७६७	३०५.७७
अधिक : वर्षभरात काढण्यात आलेले जास्तीचे समभाग	-	-	-	-
वजा : वर्षभरात दंडादाखल/परत घेतलेले समभाग	-	-	-	-
वर्षाच्या शेवटी प्रमुख समभागांची संख्या	३०५७६७	३०५.७७	३०५७६७	३०५.७७

टीप ३.२ : न्यायहक समभागांस जोडलेले हक/मुदत

कंपनीकडे फक्त एकाच वर्गाचे प्रत्येकी रु. १००/- या समान किंमतीचे न्यायहक समभाग आहेत. प्रत्येक न्यायहक समभाग धारकास प्रति समभाग एक मत देण्याचा अधिकार दिलेला आहे.

जर कंपनीचे दिवाळे वाजले असे झाले तर कंपनीच्या मालमत्तेचे सर्व प्रथम पसंती दाखविणाऱ्या वाटपानंतर उरलेली मालमत्ता मिळण्यास न्यायहक समभागधारक हकदार असेल. हे वाटप न्यायहक समभाग धारकाकडे असलेल्या समभागांच्या संख्येशी प्रमाणित असेल.

टीप ३.३ -

कंपनीच्या ५% हून अधिक समभाग धरकांची संख्या

तपशील	३१ मार्च २०१६ रोजी समभागांची संख्या	समभाग %	३१ मार्च २०१५ रोजी समभागांची संख्या	समभाग %
न्यायहक समभाग : महाराष्ट्र शासन	३०५७६७	१००%	३०५७६७	१००%
	३०५७६७	१००%	३०५७६७	१००%

वितरीत ३०५७६७ समभागांपैकी प्रत्येकी रु. १०० चे पूर्ण भरणा झालेले -

५३९७० समभाग रोख रकमेव्यतिरिक्त असे आणि प्रत्येकी १०० रु. चे पूर्ण भरणा झालेले २७७९७ समभाग हे बक्षीस (बोनस) रूपाने वाटण्यात आले.

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.)

३१ मार्च २०१६ रोजी संपलेल्या वर्षाकरिता आर्थिक नोंदीवरील टीपा :

टीप ४ : राखीव निधी व शिल्लक

रु. लाखात

तपशील	३१ मार्च २०१६ रोजी	३१ मार्च २०१५ रोजी
भांडवली गंगाजळी :		
मागील ताळेबंदाप्रमाणे	३.६६	३.६६
(अधिक) चालू वर्षात वळविलेली	-	-
(वजा) चालू वर्षात लिहीली गेलेली	-	-
एकूण (अ)	३.६६	३.६६
इतर राखीव निधी : मागील ताळेबंदाप्रमाणे		
देवदासी प्रकल्पसाठी भांडवल सहाय्य निधी (टीप ४.१ पहा)	२५.५४	२५.५४
बीज भांडवल योजने अंतर्गत बुडित/संशयित येणी	१.२५	१.२५
या तरतुदीखाली शासनाचे अनुदान		
द्वय सहाय्य योजना :		
फ्रँकिंग मधील चढ-उतार निधी (टीप ४.२ पहा)	२.१७	२.२२
(अधिक) चालू वर्षात वळविलेली	-	-
(वजा) चालू वर्षात लिहीली गेलेली	-	-
एकूण (बी)	२८.९६	२९.०१
अधिस : नफा/तोटा पत्रकातील शिल्लक		
मागील ताळेबंदाप्रमाणे	(२८९.८५)	(१०२७.९३)
अधिक : या काळातील नफा/तोटा	१९९८.९८	७४०.९२
वजा : नवीन कंपनी कायदा (टीप १२.१ पहा) नुसार	--	२.८४
घसा-याचा शिल्लकीवरील परिणाम		
वजा : सुचविलेला लाभांश	(३०.५८)	--
वजा : लाभांश वितरण कर	(५.२९)	--
एकूण (सी)	१६७३.२६	(२८९.८५)
एकूण (अ+बी+सी)	१७०५.८८	(२५७.१८)

टीप ४.१ : देवदासी प्रकल्पसाठी भांडवल सहाय्य निधी

रु. लाखात

तपशील	सुरुवातीची शिल्लक	वाढ	वर्षभरात वापरलेला	अंतिम शिल्लक
समाज कल्याण	०.७८	-	-	०.७८
नाबाई (घड्यळ जुळणी-वसतीगृहाकरिता)	२.९५	-	-	२.९५
स्त्रिया व मुलांच्याविकासा विभागाकरिता	१२.६७	-	-	१२.६७
आ सी एफ (इमारत व यंत्रसामुग्री)	४.४०	-	-	४.४०
नाबाई (वर्कशेड करिता)	४.७४	-	-	४.७४
	२५.५४	-	-	२५.५४

टीप ४.२ अस्थिर फ्रँकिंग निधीसाठी राखीव रकम :

चालू वर्षामध्ये येमंडळाने दस्तऐवजांवर अयोग्य यत्से उमटविण्याच्या चुकीमुळे होणारे नुकसान आणि तोटे भरून काढण्यासाठी पुरेशी तरतूद करण्याकरिता अस्थिर फ्रँकिंग निधीसाठी राखीव रकमेची तरतूद केलेली नाही.

ऑफिस ऑफ इन्स्पेक्टर जनरल ऑफ रजिस्ट्रेशन अॅन्ड कंट्रोल ऑफ स्टॅम्प्स यांनी फ्रँकिंग मशीनच्या वापरासंबंधी ठरवून दिलेल्या कार्यपध्दतीनुसार मशिन वापरताना झालेल्या चुकीमुळे जी चुकीची नोंद होते, त्यामुळे जे नुकसान होते त्याबाबत विक्रेता, न वापरलेल्या रकमेकरिता जुळवणी मागू शकतो व महामंडळास त्या रकमेचा परतावा मिळू शकतो. त्यामुळे आता महामंडळाचे असे मत झाले आहे की, फ्रँकिंगच्या अस्थिर निधीसाठी तरतुदीची गरज नाही.

टीप ५ : दीर्घ मुदतीची कर्जे (असुरक्षित/कन्सीडर्ड गुड)

रु. लाखात

महाराष्ट्र शासनाकडून करिता -	२०१६	२०१५
बीज भांडवल सहाय्य योजना - साधारण	२५९१.६६	२५९१.६६
बीज भांडवल सहाय्य पश्चिम घाट क्षेत्र विकासाकरिता	१९.६७	१९.६७
प्रवर्तनात्मक उपक्रमांसाठी	२४.३५	२४.३५
बीज भांडवल सहाय्य योजना-आदिवासी गटांसाठी	१५.१७	१५.१७
एकुण	२६५०.८५	२६५०.८५

बीज भांडवल सहाय्य योजनेकरिता महाराष्ट्र शासनाकडून कर्ज प्राप्ति झाली. त्याकरिता महामंडळ अंमलबजावणी करणारी संस्था होती. त्या योजना आता बंद झाल्या आहेत. परंतु त्यांच्यासंबंधीचे कामकाज व थकबाकीचे काम अजून सुरु आहे. ही कर्जे १२ महिन्यांपेक्षा जास्त काळासाठी देय आहेत असे मानण्यात आले आहे.

टीप ६ : विलंबीत कर जबाबदारी

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ रोजी रु. लाखात	३१ मार्च २०१५ रोजी रु. लाखात
WDV कंपनी कायदानुसार	८९.४४	९४.९२
WDV आयकर कायदानुसार	४५.११	४८.६७
कंपनी कायदा व आयकर कायद्यांमधील जास्तीचा WDV	४४.३३	४६.२५
ताळेबंदाच्या तारखेच्या दिवशी विलंबीत कर जबाबदारी	१३.७०	१४.२९
सुरुवातीची विलंबीत कर जबाबदारी	१४.२९	१५.४६
नफा/तोटा पत्रकात विलंबीत कर - जबाबदारीचा करावयाचा असलेला बदल	(०.५९)	(१.१७)
ताळेबंद पत्रकाच्या दिवशी विलंबीत कर जबाबदारी (मालमत्ता)	१३.७०	१४.२९

टीप ६.१

इंस्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाउंटंट्स ऑफ इंडिया यानी जारी केलेल्या लेखेमानद २२ 'प्राप्तिरील करांचे स्पष्टिकरण' प्रमाणे कर मालमत्ता (निव्वळ) हि कालावधीतील फरकाच्या कारणामुळे निश्चित केली आहे. वास्तविक खात्रीच्या अभावामुळे अनुकूल पुराव्याच्या आधारे न शोषले गेलेले तोटे व घसरारा शोषून घेणारा भविष्यातील पुरेशी करयोग्य प्राप्ति मिळण्याजोगी असेल म्हणून विलंबित कर मालमत्ता ओळखली गेली नाही.

टीप ७ - इतर दीर्घ मुदतीच्या जबाबदाऱ्या

रु. लाखात

	२०१६	२०१५
मिळालेले व याज आणि शासनास देय असलेली कर्जे (बीज भांडवल सहाय्य)	२७०१.३८	२६६०.४६
न खर्च केलेले यारकमा/महाराष्ट्र शासनास देय असलेले यारकमा, ज्या विविध सामुहिक प्रोत्साहन योजने अंतर्गत मिळाले याव महामंडळ त्या करिता अंमलबजावणी करणारी संस्था आहे.	२९०९.३२	२७३८.७२
	५६१०.७०	५३९९.१८

टीप ७.१ - एकत्रित सवलत योजने अंतर्गत मंडळास शासनाकडून रकमा मिळाल्या आहेत आणि वेगवेगळ्या पक्षकारांस त्यांचे वाटप केले आहे. या रकमा नंतर त्यांच्याकडून वसूल केल्या आहेत आणि त्या चालू जबाबदाऱ्या आणि तरतुदी या शिर्षकाखाली दाखविल्या आहेत. परिणाम स्वरूपी वेगवेगळ्या पक्षकारांकडून येणे असलेली आणि शासनास देय असलेली रकम ताळेबंदात स्वतंत्रपणे दाखविलेली नाही.

टीप ८ : दीर्घ मुदतीच्या तरतुदी :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ रोजी रु. लाखात	३१ मार्च २०१५ रोजी रु. लाखात
यंत्रमाग योजनेतील तोटा	--	०.९४
वाढलेले व्याज १ - इपीपी वरील	३.०३	३.०३
संशयित अग्रिमांसाठी	०.९३	०.९३
एकूण	३.९६	४.९०

टीप ९ : व्यवसायातील देणी

रु. लाखात

सूक्ष्म आणि लहान धंदे	-	-
इतर	-	-
व्यवसायापेक्षा इतर देणी		
देय असलेले हिशेब तपासणी शुल्क	१.०४	-
देय असलेला कायदेविषयक बाबींचा आकार	-	४३.५४
देय असलेले वेतन	८.२४	६.४२
एकूण	९.२८	४९.९६

टीप ९.१ कोणत्याही पुरवठादाराने त्याच्याधंद्याच्या सूक्ष्म मर्किवा लघुदर्जाबाबत कंपनीस माहिती दिलेली नाही किंवा सूक्ष्म, लघु वा मध्यमधंदे विकास कायदा २००६ अनुसार योग्यरित्या अधिकाऱ्याकडील त्याच्यानोंदीबाबत सूचित केलेले नाही.

टिप १० - इतर चालू जबाबदाऱ्या

रु. लाखात

आगाऊ झालेली प्राप्ति	०.९७	०.३८
फ्रँकिंगमधून मिळालेली आगाऊ रकम	९.०५	९.०५
सम भागांच्या पुर्नखरेदीतून	-	०.२३
ग्राहक व इतरांकडून मिळलेले याठेवी	३.५१	-
आयकरासाठी (व्यवस्था) तरतूद	४३.११	-
इतर देय बाबी	०.०६	-
एकूण	५६.७०	९.६६

टिप ११ - लघु मुदतीच्या तरतुदी

रु. लाखात

रजेचे रोखीकरण	-	०.१२
इतर	१०.६०	३९.९०
संयुक्त सामाजिक जबाबदारी (टिप ११.१ पहा) कारण	०.२९	-
देय लाभांश (टीप ११.२ पहा)	३०.५८	-
देय लाभांशावर कर	५.२९	-
एकूण	४६.७६	४०.०२

टीप ११.१ : संयुक्त सामाजिक जबाबदारी

कंपनी कायदा २०१३ प्रमाणे, या वर्षामध्ये संयुक्त सामाजिक (जबाबदारी) कारणासाठी कंपनीने आर्थिक व्यवस्थाकेली आहे.

टीप ११.२ : देय लाभांश

ताळेबंदाच्या वर्षामध्ये कंपनीने रु. ३०.५८ लाख - देय लाभांशाची तरतूद केली आहे. ही रकम भांडवलाच्या १०% इतकी आहे.

टीप १२ : स्थिर मालमत्ता

रु. लाखात

मालमत्तेचे वर्गिकरण	सुरु ातीची शिल्लक	नवीन भर	विक्री रु.	बंद करताना शिल्लक २०१६ मार्च	संश्रिता घसारा ार्च २०१५	वर्षा किरता	शल्लकीवर परिणाम	विक्रीवर वजावट	संश्रिता घसारा ३१ मार्च २०१६	३१ मार्च २०१६ रोजी शिल्लक	३१ मार्च २०१५ रोजी शिल्लक
खरी/निश्चित मालमत्ता											
जमिन	०.८५	-	-	०.८५	-	-	-	-	०.८५	०.८५	०.८५
इमारती	१३५.३६	-	-	१३५.३६	६४.४०	१.८७	-	-	६६.२७	६९.०९	७०.९६
यंत्र संघ व सामग्री	.४२	-	-	०.४२	०.२९	०.०५	-	-	०.३४	०.०८	०.१३
फर्निचर व फिक्चर्स	९.०४	-	-	२९.०४	२५.३१	०.५०	-	-	२५.८१	३.२३	३.७३
वाहने	६.५०	-	-	१६.५०	४.८१	२.३४	-	-	७.१५	९.३५	११.६९
कार्यालयीन साहित्य	१४.६१	०.०३	-	१४.६४	१२.४९	०.४६	-	-	१२.९५	१.६९	२.१२
विज्ञान साधने	.९०	-	-	५.९०	५.६२	-	-	-	५.६२	०.२८	०.२८
संघा क साहित्य/संघा क अनाकलनीय मालमत्ता	२१.९८	१.०९	-	२३.०७	१९.९२	०.९६	-	-	२०.८८	२.१९	२.०६
संघा क कार्यक्रम	१५.४०	-	-	१५.४०	१२.३०	०.४२	-	-	१२.७२	२.६८	३.१०
एकूण	२४०.०६	१.१२	-	२४१.१८	१४५.१४	६.६०	-	-	१५१.७४	८९.४४	९४.९२
मागील वर्षी ल शिल्लक	२३८.००	२.४०	०.३४	२४०.०६	१३५.१६	७.२७	२.८४	(०.१३)	१४५.१४	९४.९२	१०२.८४

टीप १२.१ : १ एप्रिल २०१४ पासून सुरु होणाऱ्या जमा खर्चाच्या काळास लागू असलेल्या कंपनी कायदा २०१३ मधील परिशिष्ट २ मधील अटीनुसार वर्षभरात कंपनीने मालमत्तेचे उपयुक्त आयुष्य सरासरीने काढण्याचे स्विकारले आहे.

टीप १२.२ : कंपनीच्या व्यवस्थापनास वर्षभरामध्ये मालमत्तेस कोणतेही नुकसान किंवा तोटा आढळून आलेला नाही.

टीप १२.३ : देवदासी पुनर्वसन केंद्र, गडहिंग्लज, जि. कोल्हापूर या योजनेतील व्यर्थ पडून असलेल्या स्थिर मालमत्तेच्या किंमतीत काही अपाय/नुकसान निर्माण झाले आहे काय व त्यासाठी काही तरतूद करण्यास हवी आहे काय याची निश्चिती नसल्याने कंपनीने सदर स्थिर मालमत्तेची किंमत निश्चित केलेली नाही.

पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ (मर्या.)
३१ मार्च २०१६ रोजी आर्थिक नोंदीवरील टीपा :

टीप १३ - अप्रचलित गुंतवणुका

धंद्यातील व न्यायहक्क समभागांमधील गुंतवणुकांचा तपशील

रुपये लाखात

तपशील	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
निर्देशित समभाग		
१. महाराष्ट्र स्कूटर्स लि. (टीप १३.३ पहा) ३०८५७१२ समभाग प्रत्येकीरु. १० किंमतीचे (मागील वर्षात ३०८५७१२)	२७.००	२७.००
अनिर्देशित समभाग		
२. स्पेड्रो अॅलॉइज लिमिटेड प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग २२४ (मागील वर्ष २२४)	--	०.२२
३. तुंगा अॅलॉइज प्रा.लि. प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग ३३०० (मागील वर्ष ३३००)	३.३०	३.३०
४. पार्ब इलेक्ट्रिकल्स प्रा.लि. प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग १२५० (मागील वर्ष १२५०)	१.२५	१.२५
५. लॅक्नस डार्ज अँड केमिकल्स प्रा.लि. प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग-६०० (मागील वर्ष ६००)	०.६०	०.६०
६. जत खांडसरी प्रा.लि. (टीप १३.१ पहा) प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग ७२० (मागील वर्ष ७२०)	०.००	०.७२
७. एस. एल. व्हीकेमो सायट्रस प्रा.लि. (टीप १३.१ पहा) प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग १८३७ (मागील वर्ष १८३७)	१.८४	१.८४
८. बी. व्ही.एम. कन्सल्टंट्स इंजि. प्रा. लि. (टीप १०.१ पहा) प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग - १००० (मागील वर्ष १०००)	१.००	१.००
९. तुंगा ऐअर प्रॉडक्ट्स प्रा. लि. (टीप १३.१ पहा) प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग - ३५०० (मागील वर्ष ३५००)	३.५०	३.५०
१०. विमल केमिकल्स प्रा. लि. (टीप १३.१ पहा) प्रत्येकीरु. १०० किंमतीचे समभाग १००० (मागील वर्ष १०००)	१.००	१.००
११. प्रगत महिला औद्योगिक उत्पा. सह. संस्था मर्या. गडहिंग लज प्रत्येकीरु. १० किंमतीचे समभाग २०० (मागील वर्ष २००)	०.०२	०.०२
१२. रेणुकादेवी विणकाम औद्योगिक सह. संस्था मर्या. जत प्रत्येकीरु. २५ किंमतीचे समभाग-८० (मागील वर्ष ८०)	०.०२	०.०२
एकूण	३९.५३	४०.४७
वजा : गुंतवणुकीच्या किंमतीतील घटकरिता तरतूद	१२.५३	१३.२५
निर्देशित गुंतवणुकीची एकंदरीत रकम (बाजारातील किंमत रु. ३९५५८.८३ लाख मागील वर्षात रु. २७२६९.९८ लाख)	२७.००	२७.२२
अनिर्देशित गुंतवणुकीची एकंदरीत रकम	१२.५३	१३.४७

टीप १३.१ :

मंडळाने अनुक्रमांक (रे) ६ ते १० च्या प्रवर्तकांच्या संस्थांवर वसुलीसाठी दिवाणी दावे दाखल केले आहेत.

टीप १३.२ :

प्रत्येक कंपनीच्या मूल यांकाच्या आधारे अनिर्देशित समभागांच्या गुंतवणुकीमधे येआलेल्या घटी करिता संबंधित कंपन्यांच्या प्रवर्तकांकडून जर काही रकम वसूल झाली असेल तर त्या नंतर जुळवणूक करून मंडळाने १२.५३ लाख रुपयांची तरतूद केली आहे. यासाठी प्रवर्तकांबरोबर पुनर्पतावाचा करार केला आहे.

टीप १३.३ :

महाराष्ट्र स्कूटर्स लि. यांचे ३०, ८५, ७१२ समभाग प्रत्येकी रु. १५१.६३ या दराने मे. बजाज ऑटो लि. यांच्या नावे बदली करून देण्याच्या बाबींमध्ये कंपनी कायदा १९५६ च्या कलम १११ अ, पोटकलम ७ च्या आधारे दु स-यांच्या नावे बदली करून देण्याच्या स्वातंत्र्याच्या विचारांचा भंग करण्याजोगा हा करार मसुदा होता. या मुंबई उच्च न्यायालयातील लवादाच्या विनंती अर्जाच्या विरुद्ध दहरकतीस विरोध करणारा दावा कंपनीने वरिष्ठ न्यायालयात दाखल केला होता.

मुंबई उच्च न्यायालयाने कंपनीचा हा हरकत दावा ८ मे २०१५ रोजी रद्दबातल ठरविला होता. आणि प्रति समभाग रु. १५१.६३ ही किंमत व त्याबरोबर प्रतिवर्ष १८% सरळ व्याज १४ जानेवारी २००६ पासून ते देणे दिले जायचा तारखेपर्यंत बजाज ऑटो यांस देण्याचा निकाल दिला होता.

कायदे विषयक तज्ञांच्या सल्ल्यानुसार व विविध खात्यांच्या प्रतिनिधींशी केलेल्या चर्चेआधारे महाराष्ट्र शासनाच्या पुढील संमतीने कंपनीने १५ जून २०१५ रोजी झालेल्या तिच्या सभेमध्ये ठरविल्याप्रमाणे विशेष सुटीच्या काळातील (Special Leave Petition) विनंती अर्ज, मुंबई उच्च न्यायालयाच्या डिडिहजनबेंचचा हु कूम बाजूस ठेवण्याचा विचार करण्यास व इतर विविध मूल कारणांना विचारात घेण्याचा कायदेतज्ञांचा सल्ला नुसार असा अर्ज सर्वोच्च न्यायालयात दि. १५ सप्टेंबर २०१५ रोजी दाखल केला आहे. वरील घटनेमध्ये कंपनीस यश मिळण्याची आशा आहे आणि म्हणून कोणतीही लक्षात घेण्याजोगी जबाबदारी स्पष्ट होईल अशी अपेक्षा नाही.

त्याच बरोबर न्यायालयाचा निर्णय प्रतीकूल लागून रु. ४४.४४ कोटी इतका नफ्याचा हिस्सा (Dividend) (२००३ ते २०१५ पर्यंत) परत द्यावा लागेल अशी अपेक्षा कंपनीस नाही. त्याप्रमाणे आम्ही सदर जबाबदारी बाबत व्यवस्थापनाचे निवेदन आणि तज्ञांच्या मतांवर भरवसा ठेवला आहे.

टीप १४ : दीर्घ मुदतीची कर्जे व अग्रिम

तपशील	३१ मार्च २०१६ रोजी रुपये लाखात	३१ मार्च २०१५ रोजी रुपये लाखात
असुरक्षित - विचारात घेता चांगले.		
बीज भांडवल योजने अंतर्गत कर्जे (टीप १४.१)	१३९४.५८	१४४२.४०
इतर अग्रिमे	१.०८	१.०८
एकूण	१३९५.६६	१४४३.४८

टीप १४.१ :

आवश्यक त्या माहितीच्या अभावी बीज भांडवल योजने अंतर्गत असलेल्या कर्जाची सुरक्षित, असुरक्षित, शंकास्पद आणि चांगली अशा वर्गात वर्गवारी करता आलेली नाही. या योजनेअंतर्गत वसुलीस संशयास्पद अशा कर्जांमधे येण्यायोग्यानेवसुलीच्याकार्यास प्रतिबंध केलेले याकर्जांचा समावेश होतो.

बीज भांडवल योजनेअंतर्गत दिलेल्या कर्जांपैकी, येणे असलेले मुद्दल व संचित टयाज यांची वैयक्तिक कर्जदारांनुसार वर्गवारी केली असून त्यात सबसिडरी लेजर (रु. १३८८.८३ लाख) आणि जनरल लेजर (रु. १३९४.५८ लाख) मधे येऊ. ५.७५ लाख इतका फरक दिसून येत आहे.

टीप १५ : इतर प्रचारात नसलेली मालमता

रु. लाखात

असुरक्षित - चांगली गणलेली		
अगाऊ आयकर/टी.डी.एस. (करासाठी तरतूद)	३६५.५६	३२१.५२
लघु औद्योगिक वसाहत	०.०१	०.०१
यंत्रमाग प्रकल्प	-	०.९४
ठेवी, कर्जे, अग्रिम व गुंतवणुकीवरील संचित टयाज	१८८.६८	१३२.६९
एकूण	५५४.२५	४५५.१६

टीप १६ : रोकड आणि तत्सम :

रु. लाखात

बँकेतील शिल्लक	२९९.४५	२९९.८४
१२ महिने पर्यंतच्या मुदत ठेवी	१००.००	--
१२ महिने पर्यंतच्या मुदत ठेवी (वटविण्यास योग्य)	७६३३.४८	५६२७.९०
हातातील रोकड	३.०६	०.३१
एकूण	८०३५.९९	५९२८.०५

टीप १७ : लघु मुदतीची कर्जे व अग्रिम

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
असुरक्षित - चांगली		
पुरवठादार व इतरांस अग्रिम	१०.०२	०.०२
रोख व तत्सम वसुली योग्य अग्रिम (टीप नं. १७.१ पहा)	११७.५८	१६३.६३
इतर अग्रिम	०.३९	५०.७६
एकूण	१२७.९९	२१४.४१

टीप १७.१ :

महामंडळाने आपल्या कर्मचाऱ्यांना दिलेल्या विविध कर्जे व अग्रिमांची येणे असलेली रकम रु. १०४.०७ लाख (मागील वर्षात रु. १३३.९९ लाख) ही वसुली योग्य आहे. या रकमेपैकी रु. २.७४ लाख (मागील वर्षात रु. ३.८२ लाख) तारण सुरक्षित असून रु. १०१.३३ लाख (मागील वर्षात - रु. १३०.०९ लाख) विनातारण आहे. रोख व तत्सम वसुलीयोग्य अग्रिम यामध्ये येतेच समाविष्ट केलेले आहे.

टीप १८ : इतर चालू मालमत्ता :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
स्टॅप फ्रॅकिंग मधील शिल्लक	१७३.२७	५४.२१
	१७३.२७	५४.२१

टीप १९ : कार्यातून मिळालेला महसूल

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
<u>सेवेतून मिळालेला</u>		
स्टॅप फ्रॅकिंग सेवेतून मिळालेले उत्पन्न	२३.९९	१७.९९
पॅन कार्ड विक्रीमधून मिळालेला नफा	१.०५	०.९५
इतर कार्यातून मिळालेला महसूल	१६०.४५	६४.६३
एकूण	१८५.४९	८३.५७

टीप १९.१ :

बीजभांडवल योजनेअंतर्गत कर्जावरील ट याजाचीनोंद ही कर्जदाराकडून कर्ज जमा झाले यावर होते. ३१.३.२०१६ रोजी संपलेल यावर्षात अशा कर्जावरील संचित ट याजव दंडट याजरु. ३४१.७६ लाख (मागील वर्षात रु. ३८९.५६ लाख) होते. सदरहू ट याजाच्यावसूलीची खात्री नसल्याने पुस्तकात त्याची तरतूद केलेली नाही.

रु. ६८७९.५६ लाख (मागील वर्षात रु. ६५३७.८० लाख) या एकूण रकमेची तरतूद लेखे पुस्तकात विचारात घेतलेली नाही.

टीप १९.२ :

चाकण औद्योगिक वसाहतीमधील भूखंडांची वाटणी पूर्ण झाली आहे. यास्तव चालू वर्षात हस्तांतरणासाठी मंडळाला हस्तांतरण शुल्क प्राप्त झाले आहे, ते 'अन्यजमा' मधे येदाखविण्यात आले आहे.

टीप १९.३ :

चालू वर्षात संचालक मंडळाच्या मान्यतेनुसार सुशिक्षित बेरोजगार योजनेअंतर्गत एक रकमी वसूली योजना राबविण्यात आली. या योजनेत रु. ९९.९६ लाख (मागील वर्षात रु. ५७.९३ लाख) इतकी रकम परिणत झाली आणि रु. १७७.२३ लाख (मागील वर्षात रु. ३५.७६ लाख) रकमेची माफी देण्यात आली. या योजनेत एकूण १०६४ खाती समाविष्ट आहेत.

टीप २० : इतर उत्पन्न :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
ट याजाचे उत्पन्न	५६८.४८	४५०.३५
लाभांश उत्पन्न	१८५१.४३	७७१.४३
इतर कार्यरत नसलेले उत्पन्न (टीप : २०.१ पहा)	८.७८	१६.२१
(या उत्पन्नाशी निव्वळनफ्याचा संबंध लावण्यायोग्य)		
विक्रीवरील फायदा	१.०८	--
एकूण	२४२९.७७	१२३७.९९

टीप २०.१

हातकणंगले (जि. कोल्हापूर) येथील लघु उद्योग वसाहतीबाबत, महामंडळाने या आधीच प्लॉट्स भाड्याने दिले आहेत आणि चालू वर्षात महामंडळास रु. १६०/- (१६ प्लॉटचे प्रत्येकीरु. १० प्रमाणे) भाडे मिळाले आहे.

टीप २१ : कर्मचारी लाभ खर्च :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
व्यक्तिविषयक किंमत	३१५.५२	३३६.०१
संचालकांचा मेहनताना -		
१) वेतन आणि प्रोत्साहन-व्यव.संचालक	०.१९	१४.९८
२) अर्ध यक्षांचेमानधन	-	०.८३
३) संचालक मंडळ बँक ठकीचा मेहनताना	०.०७	०.११
भविष्य निर्वाह निधी करीता योगदान	३६.१४	३३.९६
उपदान निधी करीता योगदान	७३.७१	१४.९५
कर्मचारी कल्याणयोजना योगदान	१८.१५	२४.१४
एकूण	४४३.७८	४२४.९८

टीप २२ : आर्थिक किंमत :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
वयाजाचा खर्च (टीप २२.१)	४०.९२	४०.५१
वयाज (शिलकी पेक्षा जास्त रकमेवर) (ओट हरड्राफ्ट)	-	-
एकूण	४०.९२	४०.५१

टीप २२.१ :

महाराष्ट्र शासनाला सुशिक्षित बेरोजगार योजनेखाली असुरक्षित कर्जावरील देय असलेले वयाजदाखविण्यात आले असून या योजनेअंतर्गत कर्ज घेतलेल्या लाभधारकांकडून वसूल करण्यात आलेल्या मूळ रकमेवर ३.५% दराने त्याची तरतूद केली असून महाराष्ट्र शासनाला देय असलेल्या प्रत्यक्ष कर्जावर नाही. रु. ११६९.१६ लाख या वसूल रकमेवर रु. ४०.९२ लाख इतके वयाज आहे. रु. २६११.३३ लाख या शासनाच्या कर्जावर जर ते गृहित धरले असते तर त्या वयाजाची रकम ही रु. ९१.४० लाख इतकी झाली असती.

टीप २३ : इतर व्यवस्थापकीय आणि विक्री खर्च :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
पॉवर, इंधन, वीज	३.३४	२.८१
लेखा परिक्षकांचा मेहनताना	०.५३	०.४५
वयावसायिक आणि कायदेविषयक फी	२८.९७	५६.६९
प्रवास आणि वाहन खर्च	५.०	९.९४
छपाई आणि लेखन साहित्य	५.७४	५.३३
पत्र व्यवहार, दळणवळण	१.८३	३.०८
स्थिर मालमत्ता, दुस्त-देखभाल	१.९६	१.९६
सर्वसाधारण दुस्त-देखभाल	१.६०	१.२९
कार्यालयीन विविध खर्च	३३.२६	२४.४८
एकूण	८२.२३	१०६.०३

टीप २४ : मागील काळातील खर्च :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
इतर खर्च	०.७१	३.६५
मागील वर्षातील संबंधीत उत्पन्न	(०.७७)	(०.६३)
एकूण	(०.०६)	३.०२

टीप २५ : प्रति समभाग मिळकत :

रु. लाखात

	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
न्यायहक समभाग धारकांशी संबंध		
लावण्याजोगा नफा / (तोटा) रु. लाखात	१९९८.९८	७४०.९२
महत्वाच्या समभागांची सरासरी संख्या	३,०५,७६७	३०५७६७
मुलभूत प्रतिभाग मिळकत (रु.)	६५३.७६	२४२.३२
प्रतिसमभाग दर्शनी किंमत	१००.००	१००.००

टीप २६ : वर्षभरात परकीय चलन मिळकत आणि विनियोग झालेला नाही.

टीप २७ : कंपनीने लेखे मानद १५ - कर्मचारी लाभ अनुसार उपदान (ग्रॅज्युइटी) आणि रजेचे रोखिकरण यांच्या जबाबदारीची तरतूद केली आहे. परंतु आवश्यक ती माहिती मिळालेली नाही.

टीप २८ : संभाव्य देणी आणि जबाबदारी (तरतूद नसलेली) :

रु. लाखात

तपशील	३१ मार्च २०१६ अखेर	३१ मार्च २०१५ अखेर
१. तरतूद न केलेला वादग्रस्त आयकर (हि रकम कंपनीने निश्चित केलेली नाही.		
२. लाभांशाच्या परताव्याची शक्यता रु.४४.४४ कोटी (न्यायालयाचा निर्णय विरुद्ध गेल्यास)	४४४४.००	३५००.००

वरील बाबत महामंडळास यशाची आशा असून त्यास्तव कोणतीही महत्वाची तरतूद स्पष्ट होत नाही.

टीप २९ : संबंधित पक्षकार आणि प्रकटीकरण :

१) संबंधित व्यक्ती	पद
श्री. एन. के. पोयाम	टयवस्थापकीयसंचालक (१०.६.२०१५ पर्यंत)
श्री. एस. एस. सुरवसे	टयवस्थापकीयसंचालक (११.६.२०१५ पासून)

२) संबंधित पक्षकारांशी असलेला व्यवहार

व्यवहाराचे स्वरूप	वर्ष	व्यवस्थापकीय संचालक	कार्याध्यक्ष	इतर संचालक
वेतन व इतर	२०१५-१६	१९,४९३.००	-	-
	२०१४-१५	१४,९८,०९७.००	-	-
मानधन	२०१५-१६	-	-	-
	२०१४-१५	-	८२,५००.००	-
प्रवास खर्च	२०१५-१६	५७,८३८.००	-	३९,०४७.००
	२०१४-१५	१,०९,५७९.००	१,६०,६३२.००	४३४०८.००
टेलिफोन भत्ता	२०१५-१६	--	--	-
	२०१४-१५	१९,२०३.००	३०,०००.००	-
संचालकांच्या बँक ठकीचे शुल्क	२०१५-१६	-	-	७०००.००
	२०१४-१५	-	२०००.००	९,०००.००

टीप ३० : कराची तरतूद / आगाऊ कर :

आयकरासंबंधीचे दायित्व/आगाऊ कर व कर परताव्यासंबंधीच्या माहितीचे संकलन करण्याचे काम चालू आहे. आगाऊ कराची तरतूद रु. २३४.७५ लाख (मागील वर्षी रु. २३४.७५ लाख) आणि टी.डी.एस. रु. ४४.०४ लाख (मागील वर्षी रु. ३३.६८ लाख) या तरतुदी लेख्यांमध्ये दाखविलेल्या आहेत व त्या बाबत समजोता होण्याची शक्यता आहेत. इनकमटॅक्स ऑपिलेट ट्रिड युनलव न्यायालयांनी विविध अपिलात महामंडळाच्या बाजूने निकाल दिला असल्याने आगाऊ भरलेले या आयकराच्या रकमेपेक्षा जास्त दायित्व येण्याची शक्यता नाही. (संबंधीत वर्षासाठी)

टीप ३१ : मंडळाच्या व्यवसायाचे आणि आर्थिक व्यवहारांचे स्वरूप लक्षात घेता, इन्स्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकॉन्टन्ट्स ऑफ इंडिया यांनी जारी केलेल्या 'सेगमेंट रिपोर्टिंग', अकॉ. स्टॅंडर्ड १७ नुसार देण्यायोग्य कोणतीही माहिती उपलब्ध नाही.

टीप ३२ : महामंडळ हे सेवा देणाऱ्या व्यवसायात गुंतलेले आहे. त्यामुळे कंपनी कायदा १९५६, कलम ६ भाग २ च्या परिच्छेद ३, ४ सी आणि ४ डी नुसार विक्रीचा संख्यात्मक तपशील आणि काही विशिष्ट माहिती देणे शक्य नाही.

टीप ३३ : व्यवसायाचा सर्वसाधारण ओघ आणि सर्व माहित जबाबदाऱ्यांची पुरेशी केलेली तरतूद लक्षात घेता व्यवस्थापनाने खात्री दिली आहे की चालू मालमत्ता, कर्जे आणि अग्रिमे यांची किंमत निश्चित केली आहे.

टीप ३४ : किरकोळ देणेकरी, धनको, घेतलेली कर्जे आणि दिलेली अग्रिमे ही निश्चितीच्या आधिन आहेत.

टीप ३५ : चालू काळातील आकड्यांशी तुलना करता यावी यासाठी आवश्यक तिथे मागील वर्षातील आकड्यांची पुनर्मांडणी आणि पुनर्विभाजन केले गेले आहे.

में. पी. एन. फडके आणि कं.
चार्टर्ड अकॉन्टन्ट्स
फर्म रजिस्ट्रेशन नं. : १०७८९० डब्ल्यू.

श्री. टी.पी. फडके
भागिदार
सभासद नं. १००८११
स्थळ : पुणे, दिनांक : ३ सप्टेंबर, २०१६

संचालक मंडळासाठी व त्यांचे वतीने

प. म. वि. महा. मर्या.

सदाशिव सुरवसे विक्रम कुमार संजय देगांवकर
व्यवस्थापकीय संचालक संचालक संचालक

अभिनंदन मोरे काशिनाथ डेकाटे
संचालक संचालक